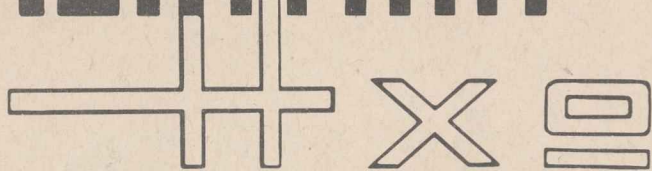

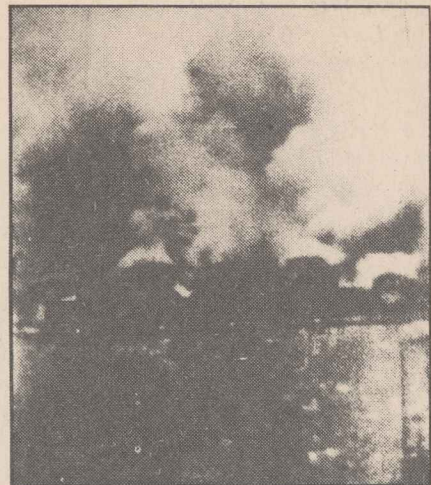
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ «ΕΝΩΣΕΩΣ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ»

Αρ. φύλλου 231

Αθήνα, Σεπτέμβριος 1982

Οι καπνοί απ' τη Σμύρνη, πού λαμπάδιασε
τό '22 ὥς γίνουν θυμίαμα γιά τίς ψυχές
τῶν 500 χιλιάδων ἀθῶων θυμάτων τῆς
Καταστροφῆς.

Δέν ξεχνοῦμε

Ἐξήντα χρόνια συμπληρώνονται φέτος ἀπό τή Μεγάλη Καταστροφή τῆς Σμύρνης, τήν πυρπόληση, τό ξερίζωμα ἐνάμιση ἑκατομμυρίου Ἑλλήνων. Γιά τό Γένος, τό γεγονός ἐκεῖνο εἶναι σημαντικώτερο ἀπό τήν Ἀλωση τῆς Πόλης, τῆς Βασιλίδας τῶν Πόλεων, στά 1453. Γιατί ἂν τότες σφάχτηκαν καί σκλαβώθηκαν οἱ Ἕλληνες, ὅμως ἔμειναν - ὅσοι ἔμειναν στά χώματά τους. Στά 1922 γιά πρώτη φορά στήν Ἱστορία, ἡ Ἑλλάδα ἔχασε, ὁλοκληρωτικά, τό ἀνατολικό της σκέλος στό Αἰγαῖο.

Μέσα σέ ἐπτάμιση αἰῶνες, οἱ Τούρκικες φυλές ἀπό τότε πού πρωτοπάτησαν τό πόδι τους, τόν 11ο αἰῶνα, στή Μικρασία, ἐξόντωσαν βίαια, τοὺς ἐξισλάμισαν, ἐξόντωσαν πάνω ἀπό 30 ἑκατομμύρια Ἕλληνες Μικρασιάτες. Μέ τόν πιό ἄγριο καί βάρβαρο τρόπο, ἔκαψαν, γκρέμισαν, λήστεψαν ἢ βίασαν, γυναῖκες, παιδιά καί παπᾶδες, ἀποκεφάλισαν, κατακρεούργησαν, ξεκοίλιασαν, κρέμασαν ἀπό σχοινιά καί ἀπό τοιγκέλια, σούβλισαν, ἔκαψαν καί ἔθαψαν ζωντανούς τά ἑκατομμύρια ἐκεῖνα τῶν μαρτύρων.

Ἔβαζαν τά παιδιά, μέ τό παιδομάζωμα τῶν Γενίτσαρων, νά σκοτώνουν τήν ἴδια τους τή μάνα.
Ἦπιαν τό αἷμα τῶν Ἑλλήνων μέ τοὺς φόρους, τά χαράτσια, τά μπεντέλια, τά ματλαπατάρια. Καί δουλεῖα, τάγματα ἐργασίας, μαύρη σκλαβιά καί ἐξόντωση.

Δέν ζητοῦμε ἐκδίκηση - ἂν καί σάν Ἕθνος τήν δικαιούμαστε. Θά εἴμασταν διατεθειμένοι καί νά συγχωρήσουμε. Τοὺς θέλουμε φίλους καί καλοὺς γείτονες τοὺς Τούρκους. Τόν τούρκικο λαό ἐννοοῦμε. Ἀρκεῖ νά πάψουν τίς παρανοϊκές διεκδικήσεις τους εἰς βάρος τοῦ ἑλληνισμοῦ, νά ξέρουν τί ἔκαναν οἱ πατεράδες καί οἱ πρόγονοί τους στό Ἑλληνικό Γένος. Αὐτά πού τοὺς στιγματίζουν στά ἔθνη τοῦ κόσμου. Καί σ' αὐτή τή βάση νά χτίσουμε τή ἑλληνοτουρκική φιλία.

Τοὺς θέλουμε φίλους τοὺς Τούρκους καί γείτονες εἰρηνικούς, τόν τούρκικο λαό κι ὄχι τοὺς κυβερνήτες του.

Ἀλλά δέν ξεχνοῦμε! Λαοὶ πού ξεχνοῦν χάνονται. Καί σήμερα μαζί μέ τά τρία ἑκατομμύρια προσφύγων, πρώτης, δεύτερης, καί τρίτης γενιάς, πού ἦρθαν στή Δυτική Ἑλλάδα σάν «εὐλογία θεοῦ», θυμόμαστε, κλαίμε, θρηνοῦμε γιά τό Μεγάλο Χαμό.

Τζῶν Βεϊνόγλου

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ἡ Κυριακή 19 τοῦ Σεπτέμβρη ὁρίστηκε Ἡμέρα Μνήμης καί Τιμῆς γιά τά θύματα τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς. Τή μέρα αὐτή καλοῦμε ὅλα τά μέλη μας μέ τίς οἰκογένειες τους νά πάρουν μέρος στό Πανσυνοδικό Μνημόσυνο στή Μητρόπολη τῆς Ἀθήνας στίς 9.30 τό πρωί. Ἔχουν κληθεῖ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἡ Κυβέρνηση, Βουλευτές, οἱ πολιτικές καί στρατιωτικές ἀρχές τοῦ τόπου. Θά ἀκολουθήσει κατάθεση στεφάνου στό μνημεῖο τοῦ Ἀγνωστοῦ Στρατιώτη. Ἱερὸ χρέος ὅλων μας εἶναι ἡ συμμετοχή στίς πάνδημες αὐτές ἐκδηλώσεις.

Αναμνηστική φωτογραφία από την όμιλία του Στέφανου Βεινόγλου στην Έλληνική πτέρυγα της Αμερικανικής λεγεώνας στη Ν. Υόρκη.

Ο Στέφανος Βεινόγλου με τόν Αντώνη Αθηνογένη εστάλησαν στην Ούασινγκτον από τη ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ που είχε ιδρύσει ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΣΜΥΡΝΗΣ, όταν οι Κεμαλικές Όρδες άρχισαν να απειλούν τόν Έλληνισμό της Μικράς Ασίας με εξόντωση, για να ζητήσουν βοήθεια από την Αμερική.

ΤΟ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟ ΧΡΕΟΣ

ΝΙΚΟΥ Ε. ΜΗΛΙΩΡΗ

Βέβαια συνολική, εθνική, είναι η έννοια του χρέους αυτού μετά τα τραγικά γεγονότα του 1922. Νά διατηρηθεί η μνήμη του Έλληνισμού της Ανατολής, της Θράκης, της Πόλης, της Μικράς Ασίας, του Πόντου γενικά, από τις γενεές των Ελλήνων που θα μάς διαδεχτούν στη ζωή. Μιά ηθική υποχρέωση με εύρυτατες υπαρξιακές επιπτώσεις και ατομικές και ομαδικές.

Επιφέρει τη συνειδητοποίηση του τεράστιου γεγονότος και σέ βάθος και σέ πλάτος, της κατανόησής της ανάγκης και της υποχρέωσής να συντελέσουμε και ως άτομα και ως κοινωνίες, στην εκπλήρωση ενός σκοπού ως όντα, συντελεστικού μιάς ανάλογης ευρύτερης έννοιας.

Οι επιδιώξεις και οι πραγματώσεις των σκοπών αυτών στηρίζονται θεμελιακά στην οργάνωση και δραστηριότητα σωματείων που συγκρότησαμε ως άτομα, προερχόμενοι από τούς ιστορικούς εκείνους τόπους του Έλληνισμού της Ανατολής ή συνδεδεμένα με την προγονική καταγωγή μας από τούς τόπους αυτούς.

Ένα από τα Σωματεία αυτά και η Ένωση Σμυρναίων. Η ίδρυσή της και η οργάνωσή της και η δράση της, ή σωματειακή και τών μελών της κατά την τελευταία πεντηκονταετία, απέβλεψε και στηρίχθηκε στην πραγματοποίηση των βαρυσμάντων αυτών σκοπών. Ας τονιστεί τούτο με την ανάλογη έντονη συναισθηματικότητα και ιδεολογική και ηθική παρόρμηση.

Ένα νέο Συμβούλιο αναδείχτηκε τώρα και ανέλαβε την πραγμάτωση των σκοπών της Οργανώσεως την πραγμάτωση των σκοπών αυτών σύμφωνα με τό εθνικό, ιδεολογικό και πνευματικό προγραμματισμό του Μικρασιατικού αυτού Σωματείου και την αξίαν, τη σοβαρότατη, την ηθική

Αν και η πολυμελής οικογένεια του είχε φτάσει μαζί με άλλους πρόσφυγες στην Ελλάδα τελείως κατεστραμμένοι, αντί να γυρίσει κοντά της ο Βεινόγλου, συγκινημένος από τις απελπισμένες κραυγές για βοήθεια που του έστελναν οι συμπατριώτες του πρόσφυγες, τοσκιωμένοι ήθικά και σωματικά, ανάβαλε συνεχώς τό ταξίδι της επιστροφής του για να συγκεντρώσει από τούς Αμερικάνους και τούς Καναδούς βοήθεια, σέ φάρμακα, ρουχισμό και χρήματα για να τά στείλει στην Ελλάδα.

Η όμιλία αυτή έγινε τό Δεκέμβριο του 1922.

και την ιστορική σημασία των όσων σύμφωνα με τις ιδρυτικές επιδιώξεις επιτελεστήκανε από την προηγούμενα Διοικητικά Συμβούλια.

Από τούς σκοπούς αυτούς και τά ηθικά και πνευματικά πορίσματα των μέχρι σήμερα πραγματώσεων των, ιδιαίτερα αισθάνομαι την ανάγκη να σημειώσω δυό βασικούς για την αξιολόγηση των την σημαντική, την ευρύτερη και ουσιαστική:

Νά συνεχιστεί με προγραμματισμένη επιδίωξη ή συγκέντρωση των στοιχείων, των ιστορικών, των εθνικών, των κοινωνικών και πνευματικών των προγόνων μας της ζωής των, του έργου των στους ιστορικούς εκείνους τόπους στοιχείων που χαρακτηρίζουν την παράδοση ως τις μέρες μας, των γενεών των καταγομένων από τούς χώρους εκείνους στοιχείων που παραμένουν στη μνήμη των γενεών και μεταβιβάζονται από τούς παλαιότερους στους νεωτέρους, είτε με την προφορική παράδοση και μεταβίβαση, είτε, με κείμενα γραπτά και τυπωμένα μελέτες και σχετικά έγγραφα στοιχείων που αποδεικνύουν την δραστηριότητα και τη μορφή και τό περιεχόμενον της ζωής, ατομικής και κοινωνικής, των ανθρώπων που έζησαν και έδρασαν στις προγονικές πατρίδες των.

Η ιστορία της δραστηριότητας της σχετικής προς την αποστολή αυτή της Ένώσεως Σμυρναίων. Βεβαιωτικά στηρίζει την αντίληψη πως ή Μικρασιατική αυτή οργάνωση με εξαιρετικά αξιολογική αποτελεσματικότητα, εξυπηρέτησε τό βαρυσμάντον αυτό σκοπό με τούς τόμους των «Μικρασιατικών Χρονικών», με την έκδοση αρκετών σχετικών και υπευθύνων από απόψεως συγγραφής μελετημάτων και την οργάνωση σχετικών εκδηλώσεων εξυπηρετικών του Μικρασιατικού Χρέους.

Μιά νέα περίοδος, με τη σημασιολόγηση και από ηθικής και από πνευματικής, εθνικής ευρύτερα απόψεως του Μικρασιατικού Χρέους, ως αισθανθούν οι σημερινοί ηγήτορες της σχετικής δημιουργικής κινήσεως, αρχίζει.

Εύχομαι και πιστεύω για την ανάλογη αποτελεσματικότητα και γι αυτήν τη νέα περίοδο της Ένώσεως Σμυρναίων.

ΝΙΚΟΣ Ε. ΜΥΛΙΩΡΗΣ

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ - ΣΕΠΤ.1982

Ο έθνομάρτυρας Χρυσόστομος

Αντί αγιοκέρι στην ιερή Του μνήμη

Εσύ δέν άκουσες τη φωνή, που έλεγε: Πέρνα! Σώσου! Θύμα και Σώτης, όλα Εσύ, και Αμνός ο Ποιμενάρχης και με τη Σμύρνη Σου μαζί κι άπάνω άπ' τό λαό Σου και στής Ιδέας τούς ούρανούς δέν πέρασες! Υπάρχεις.

Όπου καρδιά, όπου φρόνημα, τό Γένος, ή Έκκλησία και τών Ελλήνων οι χοροί και τών πιστών τά πλήθη, σου προσκυνούμεν, άμωμε, τη θεία δοκιμασία, και τό μεταλαβαίνουμε τό αίμα σου, που έχύθη.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΑΣ

Ο Πρόξενος της Αμερικής τόν προτρέπει να φύγει με αμερικάνικο αντιτορπιλικό. Ο Αρχιεπίσκοπος των Καθολικών τόν εξορκίζει ν' αναχωρήσει μαζί του. Του έχει εξασφαλίσει θέση σέ πλοίο. Ο Γάλλος πρόξενος του προσφέρει καταφύγιο στο γαλλικό προξενείο. Έγκριτοι Σμυρνιοί προσπαθούν να τόν πείσουν να φύγει. Ο Χρυσόστομος άπαντά σέ όλους: «Παράδοσις του έλληνικού κλήρου, αλλά και καθήκον του καλού ποιμένου είναι να παραμένη με τό ποιμνίο του» Η άπόφαση του είναι άκλόνητη. Δέν θ' άφήσει ο «καλός ποιμήν» τό ποιμνιο, μόνο του, στίς τραγικές αυτές στιγμές

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Η Ιερά Σύνοδος της Έκκλησίας της Ελλάδος θα τελέσει την Κυριακή 19 Σεπτεμβρίου στο Μητροπολιτικό Ναό της Αθήνας θ. λειτουργία και μνημόσυνο των θυμάτων της Μικρασιατικής Τραγωδίας του 1922. Θά χοροστατήσει ο Μακ. Αρχιεπίσκοπος κ. Σεραφείμ και θά συμμετάσχουν οι συνοδικοί Αρχιερείς.

Με άπόφαση της Συνόδου μνημόσυνο θά τελεστούν επίσης σέ όλες τις έδρες των Μητροπόλεων την Κυριακή 26 Σεπτεμβρίου, ενώ στη Μυτιλήνη που πρώτη δέχτηκε στα χώματα της τούς πρόσφυγες, τό μνημόσυνο θά τελεστεί την πρώτη Κυριακή του Οκτωβρίου (3/10).

Με την ευκαιρία της έπεται της Μικρασιατικής Καταστροφής ή Ιερά Σύνοδος εξαπέλυσε εγκύκλιο «πρός τόν ιερό Κλήρο και τόν εύσεβή λαό» (Σ.Σ. άπόσπασμα του κειμένου της δημοσιεύεται σέ άλλη στήλη της εφημερίδας μας) και άποφάσισε να περιαχθή δίσκος σέ όλους τούς Ιερούς Ναούς της Έκκλησίας της Ελλάδος «για τις εκδηλώσεις μνήμης των σκλαβωμένων πατριδων».

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ - ΣΕΠΤ.1982

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΟΣΟ ΚΙ' ΑΝ ΑΡΓΕΙ...

Σαράντα όκτώ χρόνια οι Τούρκοι, τόσο στα ιστορικά τους συγγράμματα, όσο και στον τύπο απέφευγαν ν' αναφέρουν για την κρεούργηση του Χρυσόστομου από τά τουρκικά πλήθη και άνέγραφαν πως άπαγχονίστηκε ύστερα από την θανατική ποινή που του έπεβλήθηκε από τό Δικαστήριο Άνεξαρτησίας της Αγκυρας.

Μόλις στις 6 Σεπτεμβρίου του 1970, ή εφημερίδα «Μιλλιέτ» της Πόλης, όμολογεί πως ο Μητροπολίτης λυντσαρίστηκε από τόν τουρκικό όχλο. Αναγγέλλοντας τη δημοσίευση μιάς καινούργιας έπιφυλλίδας της, με τίτλο «Όταν άρχίζει ο άπελευθερωτικός άγών στο Αιγαίο», παραθέτει τη φωτογραφία του συγγραφέα της έπιφυλλίδας Ντουρντογάν Τατσάλν που κρατά την ποιμαντορική ράβδο του Χρυσόστομου. Κάτω από την εικόνα ή λεζάντα γράφει: «Ο παπάς Χρυσόστομος, όταν λυντσαριζόταν στις 10 Σεπτεμβρίου 1922, κρατώντας την, ένισχυμένη έσωτερικά με λόγχη, ποιμαντορική του βακτηρία, που κρατούσε κατά την ήμέρα της καταλήψεως της Σμύρνης». Στην εικόνα ο Ντουρντογάν Τατσάλν που κρατά τη βακτηρία αυτή.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ένα παλιό αίτημα μας, που χρόνια αγωνιζόμαστε να πραγματοποιηθεί είναι τό να διδάσκεται ή ιστορία του πέρα από τόν Έβρο και τό Αιγαίο Έλληνισμού σ' όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης και να δημιουργηθεί τομέας Μικρασιατικών Σπουδών για τη μελέτη και έρευνα της ιστορίας του πολιτισμού της Ανατολής στίς Φιλοσοφικές Σχολές των Πανεπιστημίων μας.

Μ' αυτό τό πνεύμα υποβλήθηκε από την Ένωση μας σχετικό αίτημα στον αρμόδιο ύπουργό. Τό ύπουργείο Παιδείας μας έστειλε την παρακάτω άπάντηση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΚΑΙ ΘΡΗΣΚ/ΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΤΜΗΜΑ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ
Ταχ. Δ/ση: Μητροπόλεως 15
Αθήνα 23 Ιουλίου 1982
Αριθ. Πρωτ. 510
ΠΡΟΣ: Την Ένωση Σμυρναίων
Καρύπη 3 Αθήνα 124

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με την ιστορία της Έλληνικής Ανατολής».

Απαντούμε στο αριθ. 11/25-1-1982 υπόμνημα σας και οās πληροφορούμε ότι τό αίτημα σας μελετάται με ιδιαίτερο ένδιαφέρον και θά λυθεί μέσα από την δημιουργία νέων Τμημάτων και Τομέων κατ' έφαρμογή του άρθρου 30 του Νόμου «για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων».

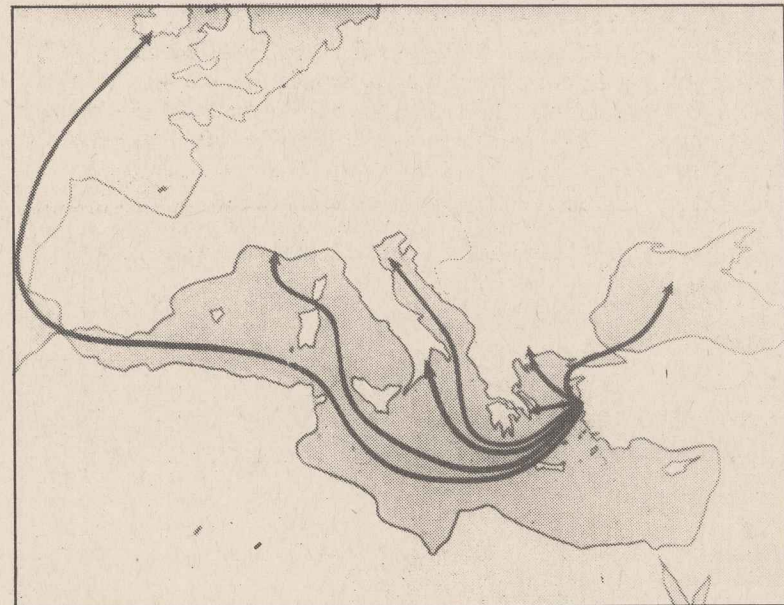
Εσωτερική Διανομή:

1) Γραφείο Υπουργού για τό αριθ. 3995/2-2-1982
2) Γραφείο Υφυπουργού

Ο Δ/ντής του Ιδ. Γραφείου του Υφυπουργού
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΣΩΦΡΟΝΙΔΗΣ

Θά τό ξαναπούμε

Ζητούμε, απαιτούμε από τά μέλη μας, αυτό τό εξέμνηνο Μνήμης - ό λ ο ι μας, νά γίνωμε, μέ ιερή φλόγα, κήρυκες και απόστολοι τής Μικρασιατικής Ίδεας, πρὸς κάθε κατεύθυνση.

Χάρτης έξορμήσεως τῶν Ἰώνων.

Νά θυμόμαστε καί νά θυμίζομαι

Τόν πολιτισμό τῶν ἀρχαίων προγόνων μας. Πού μέ τίς ἀποικίες τους τόν ἔφτασαν μέχρι τά βρετανικά νησιά. Ένα πολιτισμό πού μετά τήν περσική κατάκτηση, πέρασε στήν Ἀθήνα, στούς ἐδῶ Ἴωνες και ἔκανε νά λήξη ὀριστικά ὁ μεσαίωνας πού εἶχε φέρεῖ ἡ κάθοδος τῶν Δωριαίων.

Νά θυμόμαστε καί νά θυμίζομε.

Πώς Ἴωνες ἔφτιαξαν τό ἑλληνικό ἀλφάβητο.
Πώς Ἴωνες ἔκοψαν τά πρῶτα νομίσματα.
Πώς ἐκεῖ πρωτογεννήθηκε ἡ Ἐπιστήμη.
Ἡ ἐπιστήμη χωρίς τήν ἀνάμιξη τῶν Θεῶν, πέρ' ἀπ' τήν ἀχλύ τοῦ μύθου, τά μυστήρια τῶν ιερατῶν και γενικά τό μυστικισμό.

Ἐκεῖ γεννήθηκαν ἢ ἀναπτύχθηκαν ἐπιστημονικά μέ τήν ἔρευνα καί τό πείραμα. Μέ τήν θεωρητική καί πρακτική σκέψη μαζί.

- Ἡ φιλοσοφία.
- Ἡ ἀστρονομία.
- Ἡ μαθηματική ἐπιστήμη καί ἡ γεωμετρία.
- Ἡ πολιτική.
- Ἡ Δημοκρατία.
- Ο ἠθικός πολιτισμός.
- Ἡ Ἱστορία.
- Ἡ Γεωγραφία.
- Ἡ Τεχνολογία.
- Ἡ Ἱατρική.
- Ἡ Φυτολογία.
- Ἐκεῖ ἔλαμψαν οἱ τέχνες:
- Ἡ ἐπική, ἐλεγειακή καί λυρική ποίηση.
- Ἡ ἀρχιτεκτονική.
- Ἡ ζωγραφική.
- Ἡ γλυπτική.
- Ἡ πλαστική.
- Ἡ Χρυσοχοΐα αἱ ἀργυροχοΐα.
- Ἡ μουσική.
- Ο φιλοσοφημένος μῦθος.

Δημιουργήματα ὅλα τῶν Ἰωνικῶν πόλεων καί τῶν Ἰώνων τής διασποράς.

Νά θυμόμαστε καί νά θυμίζομε.

Μερικά ὀνόματα.

Οἱ ποιητές: Ὀμηρος. Ἀλκαῖος. Μίνερμος. Πιπτακός. Σαπφώ. Ἰππωνάξ. Ξενοφάνης. Ὁ τρυφερός Ἀνακρέων πού ἐκφράζει καί τό ὀλοζωϊκό Ἰωνικό πνεῦμα. Ἑλλάνικος. Διονύσιος ὁ Μιλήσιος. Ἑκαταῖος. Χάρων. Φερεκύδης. Ξάνθος.

Οἱ σοφοί, φιλόσοφοι, ἀστρονόμοι, μαθηματικοί:

Βίας. Θαλῆς. Ἡράκλειτος. Παρμενίδης. Πυθαγόρας. Δημόκριτος. Ἀναξαγόρας. Ἀναξίμανδρος. Ἀναξίμενης. Ἀρισταγόρας. Ἰδαῖς. Ἰππων. Ἀρίσταρχος. Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός (Πόντιος). Ὁ ἐπίσης πόντιος Διογένης ὁ κυνικός. Θεόφραστος ὁ φιλόσοφος καί φυτολόγος.

Ἡρόδοτος, ὁ πατέρας τής Ἱστορίας.

Οἱ γεωγράφοι: Πausanias καί Στράβων.

Αἰσώπος ὁ μυθοποιός.

Ἱπποκράτης, Ἀπολλώνιος, Λυσίμαχος καί Γαληνός -οἱ γιατροί.

Οἱ μηχανικοί Γλαῦκος καί Εὐπαλῖνος.

Οἱ ζωγράφοι: Ἀπελλῆς καί Ζεῦξις.

Οἱ γλύπτες: Ἀρχαῖλος, Ροῖκος, Θεόδωρος, Μικκιάδης, Ἀρχερμος.

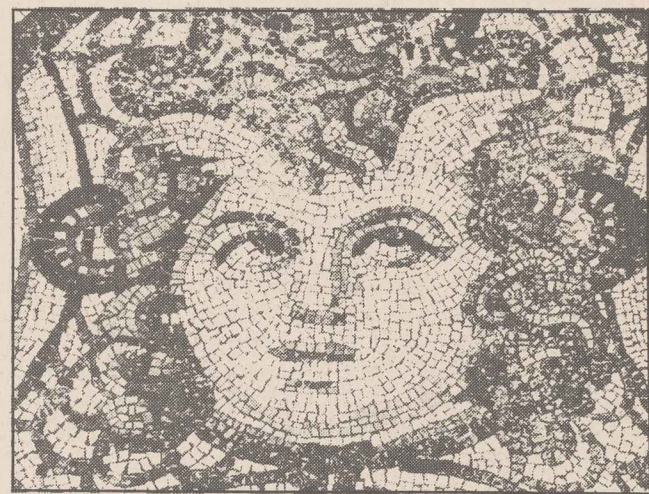
Οἱ μουσικοί: Τέρπανδρος, Τύθερμος, Ἀμοιβαιος. Θυμίσου καί τόν Μῦθο Μαρσία καί Ἀπόλλωνα.

Νά θυμόμαστε καί νά θυμίζομε

Πώς ἐκείνοι οἱ Ἴωνες, πρωτοήρωες τής ἐπιστημονικῆς σκέψης:

Πρωτομίλησαν γιά «κόσμο, μικρόκοσμο καί μακρόκοσμο», σέ ἀντίθεση πρὸς τό «χάος».

Πρωτοεῖπαν πώς ἡ γῆ εἶναι σφαιρική, περιστρέφεται στόν ἀξονά της καί γύρω ἀπ' τόν Ἥλιο.

Κεφαλή Μέδουσας - 5ος αἰώνας. Ἔφεσος. (Μουσείο Βιέννης).

Πώς ὁ Γαλαξίας περιεῖχε πολλά ἑκατομμύρια ἡλίους μέ πλανήτες.

Βρῆκαν τρόπο νά μετρήσουν, κατά προσέγγιση, τήν ἀπόσταση τῶν ἀστρῶν. Κάτι πού μόνο, τό 17ο αἰῶνα μ.Χ. μέ τήν ἀνακάλυψη τοῦ τηλεσκοπίου ἐγίνε κατορθωτό.

Ἐφεῦραν τό δωδεκάεδρο (12 πεντάγωνα), καί τό γωνιακό μέγεθος.

Ἀνακάλυψαν τό «άτομο» κι' ἔλυσαν προβλήματα φυσικῆς. Μέτρησαν τό χρόνο μόνο μέ τή σκιά ἑνός ἀκόντιου.

Μίλησαν γιά αἶπιο καί αἰπιατό. Γιά μαθηματική ἀρμονία πού διέπει τό φυσικό σύμπαν.

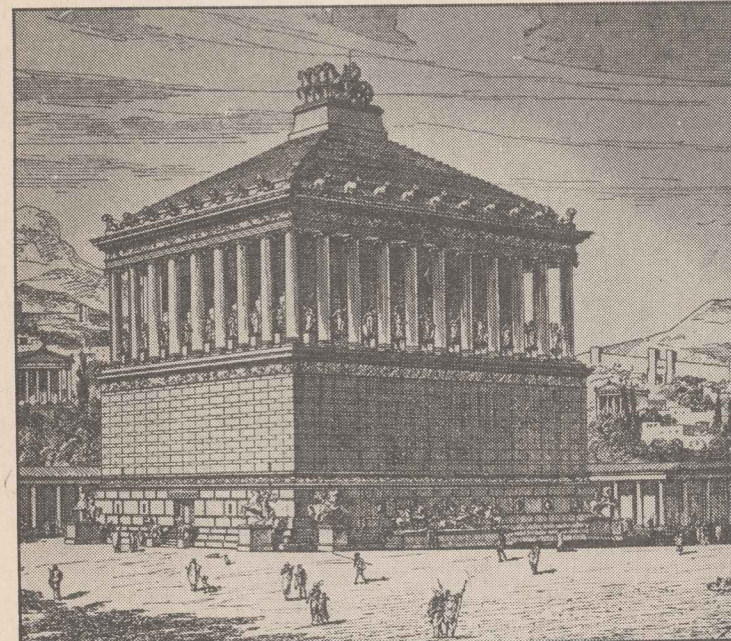
Ἡ σημερινή τεχνολογία τοὺς χρωστά: Τό μοχλό, τό γνώμονα, τό χάρακα, τό ἀλφάδι, τόν τόνρο.

Οἱ σημερινοί σοφοί θά διακηρύξουν: Ἄν συνεχιζόταν ἡ ἰωνική ἐπιστημονική σκέψη, ὁ Λεονάρντο ντὰ Βίντσι θά εἶχε γεννηθεῖ πρὶν 20 αἰῶνες καί ὁ Ἀἰνστάιν καί τά διαστημόπλοια πρὶν 500 χρόνια».

Νά θυμόμαστε καί νά θυμίζομε

Πώς ὁ Μεγαλέξαντρος, ἀφοῦ προσκύνῃσε τή σπηλιά πού γεννήθηκε ὁ Ὀμηρος, στό Μέλη, τής Σμύρνης τό ποτάμι, τιμώντας τό Ἰωνικό Πνεῦμα, βοήθησε νά ξαναχτιστεῖ ἡ καταστραμμένη πολιτεία, κι οἱ σμυρνήοι γέμισαν τήν πατρίδα τους, μέ ναοὺς, θέατρα, Ἀγορά, περιστήλια, γυμναστήρια, βιβλιοθήκη, στοές, καί τίς περίφημες ρητορικῆς καί ἱατρικῆς σχολές.

Ἡ Σμύρνη, παρ' ὅλο πού γνώρισε φοβερές ἐπιδρομές (Λυδοί, Φρύγες, Κάρες, Μῆδοι, Πέρσες, Ἀραβες, Ταμερλάνος, Γότθοι, Βαράγγοι, Σαρακίνοι, Σελτζούκοι, Σταυροφόροι, Τοῦρκοι), παρ' ὅλους τοὺς κατά καιροὺς καταστροφικούς σεισμούς, τίς πανοῦκλες καί τίς πυρκαγιές, κατάφερε πάντα νά ξαναζωντανεύει, νά μένει «τό στολίδι καί ἡ κορῶνα τής Ἀσίας».

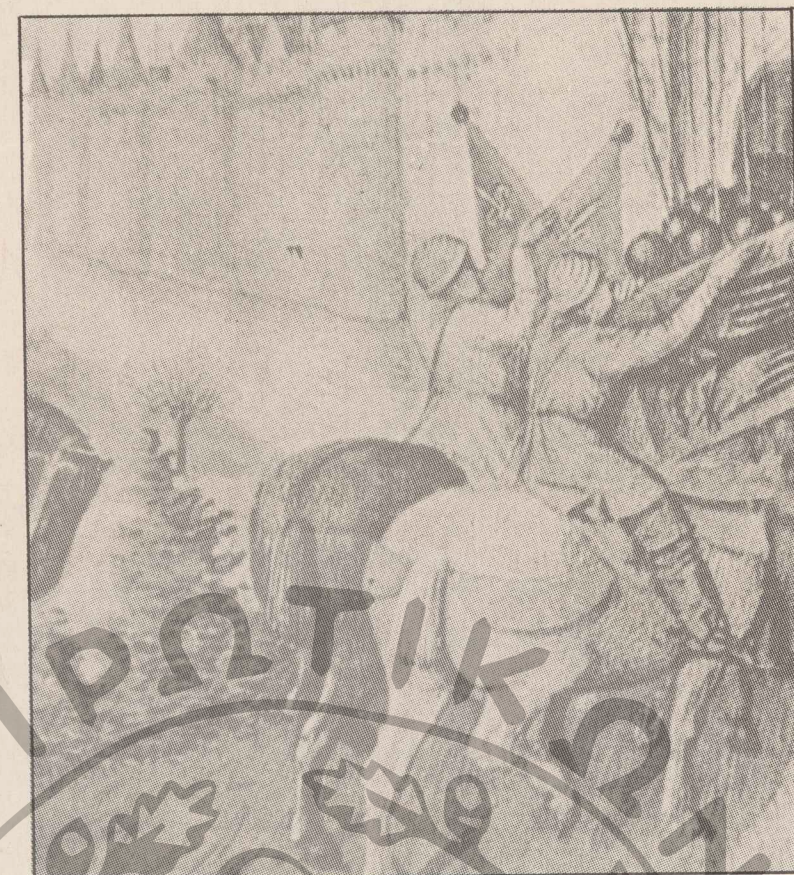

Τό Μαυσωλεῖο τής Ἀλικαρνασσοῦ κατ' ἀναπαράσταση τοῦ G.R. ADLER.

Χρειάστηκαν νά περάσουν 24 αἰῶνες γιά νά διατυπώσῃ ὁ Κάρολος Δαρβίνος τή θεωρία του «περί ἐπιλογῆς τῶν εἰδῶν» πού, ὁ Ἀναξίμανδρος εἶχε πῆ μέ ἄλλα λόγια. «Τά ἀνθρώπινα ὄντα, ἔχουν ἐξελιχθῇ ἀπό ἀπλούστερες μορφές ζωῆς. Ἐπτά αἰῶνες μετά τόν Ἀναξίμανδρο, ἕνας Καππαδόκης Ἅγιος, ὁ Γρηγόριος Νύσσης, θά πεί πώς «ὁ πολιτισμός ἀρχίζει ἀπ' τήν ἐποχή πού ὁ ἄνθρωπος σηκώθηκε στά δύο τοὺς πόδια, κι' ἄρχισε νά χρησιμοποιεῖ τά χέρια του».

Ἡ ἀποθέωση τοῦ Ὀμήρου

Οἱ Σταυροφόροι

Νά θυμόμαστε καί νά θυμίζομε.

Τοὺς ὕμνους, πού ἐγραψαν γι' αὐτήν, στό πέρασμα τῶν αἰώνων, οἱ ξένοι ἐπισκέπτες.

— «Ὅποιος ἰδεῖ τοὺς Ἴωνες σάν εἶναι μαζεμένοι τόχει νά κάνει μέ τή χάρη τους καί χαίρετ' ἡ καρδιά του, τοὺς ἀλκιμούς, τίς λιγερές κοπέλλες ἀγροικώντας καί τά καράβια τους τά γρήγορα καί τό πολύ τό βίό τους».

Ὀμηρικός ὕμνος πρὸς τόν Ἀπόλλωνα ἀπό τά Πύθεια στή Ἀῆλα.

— «Τρισμάκαρες κείνοι καί τετράκις ἄνδρες ἔσονται οἱ Πάγου οἰκήσομαι πέρην ἱερῷ Μέλῃτος». (Χρησμός τοῦ μαντείου τοῦ Κλάρου στόν Μεγαλέξαντρο γιά τή Σμύρνη)

Μπρούτζινο αγαλματάκι (ύψος 2,6 εκ.) της αὐτοθαυμαζόμενης Ἀφροδίτης (Βρετανικό Μουσείο)

«Οἱ Ἴωνες, ἵδρυσαν τὴν ὁμορφότερη πόλη ἀπ' ὅσες στὴν ὑψηλὴ ἔχω ἰδεῖ».

ΗΡΟΔΟΤΟΣ

«Περὶ τῆς Σμύρνης ἐμάχοντο ὡς περὶ Καλλίστης παρθένου αἱ φυλαὶ τῶν Ἴωνων καὶ Αἰολέων».

ΣΤΡΑΒΩΝ

«Στὴ Σμύρνη, τὴν ἀνθηρότερη πόλη τῆς Ἀσίας εἶναι ἀδύνατο νὰ κάνει κανεὶς βῆμα καὶ μὴν ἀντικρύσει κάτὶ τὸ θαυμαστό».

ΚΙΚΕΡΩΝ (106 π.Χ.-63 μ.Χ.)

«Περὶ κάλλη ἰωνικὴ πρωτεύουσα, καλλιχόρος, πολυύμνητος τρισηπτάτοτος πόλις. Γῆς ἀγαλμα Θεάτρον τῆς Ἑλλάδος χαριεστάτη πασῶν».

ΑἰΛΙΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

«Σμύρνη, λίκνισμα κύκνων, χορωδία ἀηδονῶν».

ΑἰΛΙΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (129-189 μ.Χ.)

«Καλλίστη πόλεων ὅποια ὑφ' ἡλίῳ εἰσίν. Χαρίτων καὶ Μουσῶν ἐνδιαίτημα. Μουσεῖον τῆς Ἰωνίας. Δάσος καλλιφωνίας».

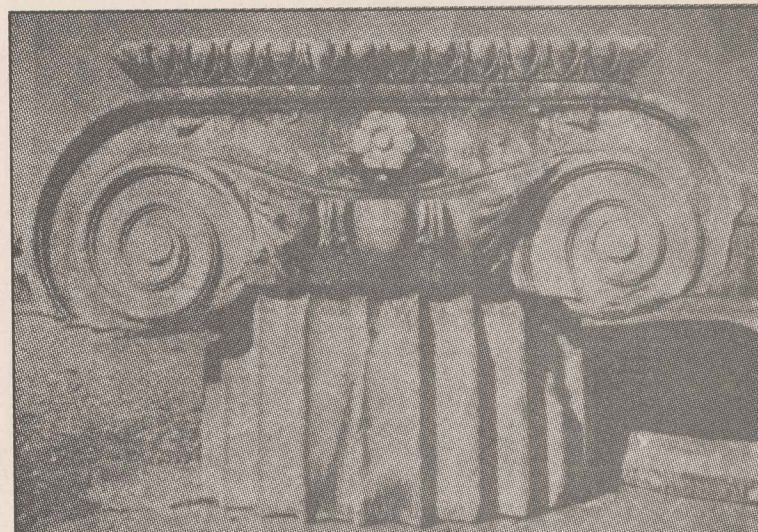
ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ (2ος Αἰὼν μ.Χ.)

«Γιὰ νὰ περιγράψω τὴ Σμυρνιά εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν βοήθεια ὅλων τῶν καλλιτεχνῶν, πέρνοντας ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματά τους ὅτι τὸ καλλίτερο. Μόνοι ἱκανοὶ γι' αὐτὸ θὰ ἦταν ὁ Ἀπελὴς καὶ ὁ Ζεῦξης, ὁ Παράσιος καὶ ὁ Φειδίας».

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ (120-200 μ.Χ.)

«Ἡ Σμύρνη μὲ τὴ μαγευτικὴ τῆς εἰκόνα εἶναι ἡ ὁμορφότερη πόλη γιὰ νὰ περάσει κανεὶς στὴν Ἀνατολή».

TOURNEFORT (1717).

Ἀπὸ τὴν Ἰωνικὴ γῆ.

«Στὸ θέμα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς εὐγένειας, δὲν ὑπάρχει χώρα στὸν κόσμον, ποὺ νὰ ξεπερνᾷ τὴ Σμύρνη».

MARCANTONIO JUANNE CATSAITI.
(εὐγενὴς ἐνετός, περιηγητὴς 1738).

«Οἱ ἑλληνίδες τῆς Σμύρνης ἔχουν ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ὁμορφιάς. Εἶναι προικισμένες ἀπὸ εὐγένεια καὶ τρόπους γοητευτικούς».

SONINI (1801)

«Ἡ Σμύρνη εἶναι τὸ Παρίσι τῆς Ἀνατολῆς. Ἔχει τὸ γοητευτικὸ ἐκεῖνο χρῶμα ποὺ οἱ ζωγράφοι τὸ ἀποκαλοῦν ζεστό».

CHATEAUBRIAND (1811)

«Ἡ Σμύρνη εἶναι ἡ ὠραιότερη καὶ χαριεστάτη πόλη τῆς Ἀνατολῆς».

Frères BACHEVILLE
Γάλλοι περιηγητὲς - 1822.

«Σμύρνη. Ἡ μοναδικὴ πόλη στὴν Ὀθωμανικὴ Αὐκρατορία ποὺ δίκαια τῆς ἀξίζει ὁ τίτλος τοῦ «μικροῦ Παρισιοῦ».

BARATTA (1840)

«Αὐτὲς οἱ ἐξοχές τῆς Σμύρνης μὲ τὶς δεκάδες χιλιάδες δέντρα, τὶς κλιματαριές, τὰ λουλουῖδια στέλνουν μὲ τὸν ἀπαλὸ ἀγέρα, στὴν πλούσια φύση, μύριες εὐωδιές στὸν γλυκύτατο Ἰωνικὸ οὐρανό. Ὅλα ἐδῶ εἶναι φῶς καὶ μύρα».

THEOPHILE GAUTIER (1845)

«Σμύρνη, τὸ ὄνομά σου συνοψίζει ὅ,τι ἡ φύση ἔχει τὸ λαμπρότερο, ὅ,τι ἡ τέχνη τὸ πιὸ φίνο, ὅ,τι ἡ ποίηση τὸ τελειότερο».

SAINT MARTIN VIVIEN (1852)

«Ὅλοι οἱ ταξιδιώτες ποὺ ἐπισκέφθηκαν τὴ Σμύρνη μιλοῦν στὰ βιβλία τους γιὰ τὴν ὁμορφιά τῶν γυναικῶν τῆς. Δὲν ἔχω παρὰ νὰ ἐπιβεβαιώσω ὅλες αὐτὲς τὶς παρατηρήσεις. Ἐκεῖνο ποὺ διακρίνει ὅλες τὶς Σμυρνιές, ἀκόμα κι ἂν ἀνήκουν στὶς κατώτερες τάξεις, πέρα ἀπὸ τὴν γοητεία τους, εἶναι ἡ ἰδιαίτερη χάρη στοὺς τρόπους, ποὺ φανερῶνει εὐγένεια, κομψότητα, ἀξιοπρέπεια».

CHARLES MAC FARLANE (1858)

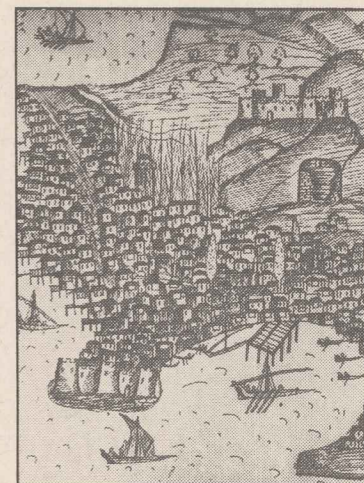
«Στὴν πριγκιπέσσα Σμύρνη, αἰώνια εἶναι ἡ ἀνοιξη».

VICTOR HUGO

«Λίγες πόλεις τῆς Εὐρώπης εἶναι Εὐρωπαϊκότερες ἀπὸ τὴν Σμύρνη. Τὸ γλυκὸ κλίμα τῆς ἀβρῆς Ἰωνίας ἐπιδρᾷ στοὺς χαρακτήρες. Ὅλοι ἐδῶ εἶναι ἀνοιχτόκαρδοι καὶ δουλευταράδες, ἐξυπνοὶ καὶ γλεντζέδες. Ἄν καὶ στὸ Βόσπορο συναντᾷ περισσότερη λαμπρότητα, χίλιες φορές θὰ προτιμοῦσα νάμεινα στὴν Σμύρνη παρὰ στὴν Κωνσταντινούπολη».

LAMARTINE (1877)

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ - ΣΕΠΤ.1982

Γκραβούρα τῆς Σμύρνης. (1638)

«Ὅλα ἐδῶ εἶναι ὁμορφιά. Ἡ ὀλογάλη θάλασσα ποὺ χαϊδεύει τὶς νταντελένιες ἀκτές, τὰ καταπράσινα περιβόλια στὰ περὶχωρα. Αὐτὴ ἡ ἴδια πόλη μὲ τὶς ὀλοκόκκινες στέγες τῆς ποὺ ἀπλώνεται ἀμφιθεατρικὰ στὶς πλαγιές τοῦ λόφου Πάγου. Ποτὲ δὲν κουράζεσαι νὰ ἀντικρύξεις τὸ θαυμαστὸ αὐτὸ πανόραμα. Θάλασσα, οὐρανός, πράσινο, κόκκινο, κολυμποῦν στὸ μοναδικὸ φῶς τῆς Ἰωνίας».

G. WEBER 1880.

«Δροσάτη εἶναι καὶ ρόδινη σὰν νύφη τοῦ ὠκεανοῦ καὶ ὁ ὕπνος τῆς, τὰ χάρδια ἑνός Θεοῦ θὰ σοῦ θυμίσει.

Γλυκὰ γλυκὰ ξαπλώνεται στὰ βάθη κόλπου γαλανοῦ, ποὺ ὁ ἥλιος λές τριαντάφυλλα σὰν βγαίνει ξεφυλλίζει».

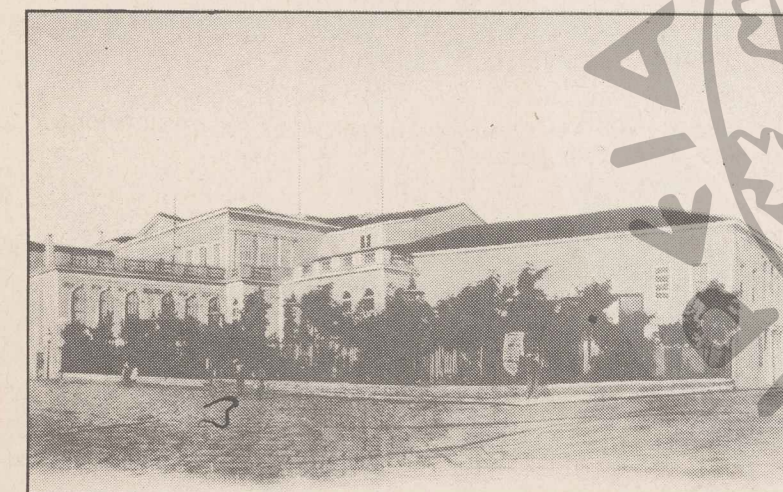
CLAUDE COHENDY (1889)

«Κοιτάζω τὴν δύση τοῦ ἡλίου. Ποτὲ δὲν ἀντίκρυστα παρόμοιο θαυμαστὸ θέαμα. Ἀριστερά, πίσω ἀπὸ τὰ «Δύο ἀδελφία» ἓνα ξαθογάλαζο χρῶμα. Πάνω ὁ οὐρανός ὀλοπόρφυρος. Πρὸς τὴν πλευρὰ τοῦ Μπουρνόβα, στὰ βουνὰ ὅλες οἱ ἀποχρώσεις τοῦ ξανθοῦ, ρόδινο, τοῦ κόκκινου. Θεέ μου τί ὁμορφιά... Θεέ μου!».

GUSTAVE FLAUBERT (1910).

«Τὴν Σμύρνη θὰ τὴν ξεχώριζα ἀνάμεσα σὲ ἑκατοντάδες πόλεις. Τὸ ὄνομα τῆς χλιοτραγουδιέται ἀπὸ τοὺς ποιητὲς. Πάντα παλιά καὶ πάντα νέα! Βάρβαρη καὶ μοντέρνα. Κοσμοπολίτισσα καὶ πολὺγλωσσική. «Μάτι τῆς Ἀνατολῆς καὶ μαργαριτάρη τῆς «ψάλλεται σ' ἓνα παλιὸ ἀραβικὸ τραγοῦδι».

GASTON DECHAMPS (1909)

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ - ΣΕΠΤ.1982

Ἰωνικὴ τέχνη. Ἀπὸ τὰ Δίδυμα καὶ τὴν Πέργαμο.

«Αἱ Σμυρναῖαι! Αἱ γυναῖκες τῆς Ἰωνίας ἐξ ὧν καὶ ἡ περίφημος Ἀσπασία ἢ Μηλίσια ἦσαν αἱ ὠραιότεραι τῶν Ἑλληνίδων.

Κατὰ κανόνα αἱ Σμυρναῖαι εἶναι ὠραῖαι γυναῖκες. Κατὰ κανόνα σχεδὸν καὶ φιλόκαλοι καὶ φιλάρεσκοι. Μὲ ἰδιαιτέραν ἐπίδοσιν πρὸς τὴν πολυτέλειαν. Ροδιναὶ μὲ ζωηρότητα καὶ θαλερά χρώματα. Τέλος ἡ μαγειρικὴ καὶ ἡ ζαχαροπλαστικὴ τῶν γυναικῶν τῆς Σμύρνης φημίζονται».

ΚΑΛΛΙΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

«Βραδυνὴ νωτισμένη προκουμία στὴ Σμύρνη. Μὲ τοῦ φεγγαριοῦ τὴ μαγκανεία. Σμύρνη μάγισσα χώρα τῶν ἐρώτων. Μᾶς φωνάζεις, μᾶς γνέφεις, μᾶς κουνᾷς τὸ μαντήλι. Ὡ Σμύρνη, εἶναι καμωμένη ὀλόκληρη γιὰ τὴν ἀγάπη. Καὶ τὶς νύχτες στὶς στράτες σου, στὰ δαιδαλώδη καλντερίμια, πέρα ὡς πέρα εἶναι χυμένος ὁ βαθύς ἐρωτικὸς ἀνασασμός, καθὼς κοιμᾷσαι κοσμοπολίτης ἐσύ, σὲ μαξιλάρι κεντημένο τὸ σεβντὰ σου. Καὶ τὸ πέλαγό σου νὰ σὲ συντροφεύει μὲ τὸ βουητό του - κάθε κύμα κι ἓνας πόθος, κάθε ἀφρὸς καίνουργια ἀγάπη».

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ

Ἐκδότης τῆς ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδας «Ἐλευθερος ἄνθρωπος»

«Ὅλοι αἱ νεάνιδες τῆς Σμύρνης εἶναι ὠραῖαι, ὅλοι ἀνθηραὶ, ὅλοι ὁρροεραὶ, πλήρεις χαρίτων. Οὐδεμία «καλαμώδης» Κηφισιάς, οὐδεμία «αὐχμώδης» Ἰλισσίδας».

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΩΡΑΪΤΙΔΗΣ

«Βασιλοπούλα, ἀτίμητο ρουμπίνι στὴν Ἀνατολὴ καὶ στὸ Αἰγαῖο πρώτη, Ποιὸ ὄνομα προσφιλέστερο ἀπ' τ' ὄνομα τῆς Σμύρνης! Πόσο καλλιφθογό καὶ πόσο μοσχοβολημένο».

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

«Ὅπου καρδιά, ὅπου φρόνημα, τὸ Γένος, ἡ Ἐκκλησία, καὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ χοροὶ καὶ τῶν πιστῶν τὰ πληθῆ, Σοὺ προσκυνοῦνε, ἄμωμε, τὴ θεὰ δοκιμασία καὶ τὸ μεταλαβαίνουνε τὸ αἷμα σου ποὺ ἐχύθη».

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

«Σὲ καμιὰ ἑλληνικὴ χώρα δὲν διατηρήθηκε τόσο ὑπέροχα, τόσο αἰθέρια, ὁ τύπος τῆς κλασικῆς ὁμορφιάς τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων, ὅσον εἰς τὰς γυναῖκας τῆς Σμύρνης».

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ

«Γι' άλλη, πιό μυστική άντρεία λαχτάρησα
κι' από κεί που μέ μπόδιαν, ό άόρατος, κάλπασα
στούς άγρούς τίς βροχές νά γυρίσω
καί τό αίμα πίσω νά πάρω τών νεκρών μου τών άθαπτών.
ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

«Οί σμυρνιοί-πεταχτοί, γελαστοί, εγκάρδιοι, παιχνιδιάρηδες. Τά
παλιά ψηλά άρχοντικά τής Σμύρνης, μέ πόρτες-έργα τέχνης, μέ
ξύλα καί σίδερα πού μαρτυρούν τόν πλούτο καί τό μεράκι τών
παλιών σμυρνιών».

ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Νά θυμόμαστε καί νά θυμίζομε.

Η Μικρασία ήταν τό λίκνο τής Χριστιανικής σκέψης.
Εκεί δίδαξαν οί Απόστολοι.
Εκεί έδρασαν οί μεγάλοι Πατέρες τής Εκκλησίας-Καππαδό-
κες καί άλλοι.
Εκεί άθλησαν οί 368 επώνυμοι Άγιοι τής όρθοδοξίας.
Εκεί μαρτύρησαν οί 24.500 άνώνυμοι μάρτυρες πού τιμά ή
Εκκλησία μας.

Λίγα όνόματα - σεμνήματα.

Απόστολος Παύλος, Άη Βασίλης, Άη Γιώργης, Άη Νικό-
λας, Άη Γρηγόρης, Άη Σάββας, Άγιοι Ανάργυροι, Άγιοι
Θόδωροι, Άη Παντελεήμονας, Άη Στυλιανός, Άγία Μαρί-
να, Άγία Γλυκερία.

Εκεί -στην Ανατολή- όλες οί Σύνοδοι.

Κι' έκτός τίς μεγάλες Σύνοδους, οί μητροπολίτες, άρχιεπί-
σκοποι κι' επίσκοποι τής Μικρασίας, συνέρχονται ταχτικά, γιά
νά δώσουν, όλοι μαζί, λύσεις στά εκκλησιαστικά προβλήματα,
μιά καί ή Δημοκρατία παραμένει Ίωνικό προνόμιο - αντίθετα
μέ τήν Εκκλησία τής Ρώμης, πού διακηρύττει τό «άλάνθα-
στο» του Προκαθημένου τής.

Στή Σμύρνη ό πρώτος χριστιανικός ναός - δεκαεφτά μόλις
χρόνια μετά τή Σταύρωση. «Κυριακός οίκος» λεγόταν.
Μικρασιάτες οί μεγάλοι βυζαντινοί αυτοκράτορες: Άγγελοι,
Ίσαυροι, Φωκάδες, Κομνηνοί, ό Τσιμισκής.

Μικρασιάτες οί Άκρίτες πού κράταγαν κεφάλι στούς εισβο-
λείς. Κι' όταν ή Μικρασία, πηγή πλούτου, δύναμης, ανθρώπι-
νου ύλικού, έπεσε στόν Τούρκο, έσβυσε καί τό Βυζάντιο.
Καί ύστερ' άπ' τήν Πτώση, ή Νίκαια κι' ή Τραπεζούντα,
νησίδες πέρα γιά πέρα έλληνικές, μέσα στό τούρκικο
σκοτάδι.

Όπως αναγκάζεται νά όμολογήσει ό μισέλληνας Κρουμπά-
χερ, «ή Μικρασία ήταν τότε τό κρυσφύγετο του άνθρωπι-
σμού τής Δύσης».

Κι' αυτό τό πνεύμα, άπ' τήν Πόλη καί τή Σμύρνη, περνάει στή
Δύση καί δημιουργεί τήν Αναγέννηση.

Νά θυμόμαστε καί άς θυμίζομε

Πώς τούς μακρούς χρόνους τής σκλαβιάς, ή Μικρασία
κρατήθηκε ψηλά χάρη στούς ακόλουθους λόγους.

- Τό έμπορικό δαιμόνιο τών τέκνων τής.

- Τήν εύέλικτη πολιτικότητά τής πρό τό δυνάστη, πού είχε
καταλάβει πολύ καλά πόσο άπαραίτητοι ήταν οί Έλληνες, όχι
σάν Κοτζαμπάσηδες, αλλά σάν στοιχείο άποφασιστικό γιά τήν
οικονομική καί πνευματική άνθιση του τόπου. Η έλλειψη έξ
άλλου κρατικής συνείδησης τών τουρκικών άρχών (μπαχτσάι,
ρουσφέτι) πολύ βοήθησαν τόν έλληνικό πληθυσμό.

- Τά σχολεία, όχι «κρυφά», μαζί μέ τήν Εκκλησία πού
κράτησαν ταυτόχρονα άσβυστη καί τήν έθνική συνείδηση.

- Τή δημοκρατική έσωτερική τους αυτοδιοίκηση, μέ τίς
δημογεροντίες καί τά πολυάριθμα εύαγή ιδρύματα.

Νικηφόρος Φωκάς

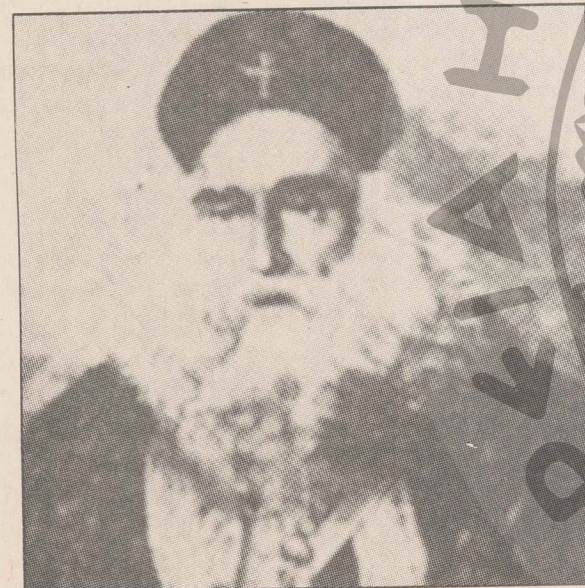
Οί Κομνηνοί

Αδαμάντιος Κοραΐς (1748-1833)

Κωνσταντίνος Κούμας (1777-1836). Ίδρυτής τών φιλοσοφικών
Γυμνασίου Σμύρνης.

Κωνσταντίνος Οικόνoμος, ό εξ Οικονόμων (1780-1857).

Νά θυμόμαστε καί άς θυμίζομε

- Πώς στά σχολεία έκείνα, τή Μεγάλη του Γένους Σχολή τής
Πόλης, τό Φροντιστήριο τής Τραπεζούντας, τήν Εύαγγελική
Σχολή τής Σμύρνης, τήν Ακαδημία Κυδωνιών, τήν Αναξαγό-
ρειο τών Βουρλών, δέν διδάσκονταν «κολυβογράμματα».
Ήταν μικρά πανεπιστήμια οί σχολές έκείνες. Οί μαθητές -
γιά τούς όποιους ό Κούμας έγραψε πώς οί «νέοι έκείνοι μέ
τούς άνοικτούς όρίζοντες είναι ό άληθής θησαυρός τής
Ελλάδος» - μάθαιναν:

Γραμματικά. Παλαιά καί σύγχρονη γεωγραφία. Προϊστορική
άρχαία, παλαιά καί σύγχρονη ιστορία τών Έθνών. Μαθηματι-
κά, γεωμετρία, φυσική, άστρονομία. Θεωρία τής μουσικής.
Λογική, ήθική, αισθητική. Ιστορία τής φιλοσοφίας, σύνταγμα
τής φιλοσοφίας - πού δέν είναι παρά ή πρώτη μεταφορά στήν
έλληνική γλώσσα τής καντιανής φιλοσοφίας. Άλλωστε έκεί
στήν Ίωνία πρωτοεμφανίστηκαν οί έλληνες διαφωτιστές.

Νά θυμόμαστε καί άς θυμίζομε

Τήν ύψιστη συμβολή τής Ίωνίας στόν Μεγάλο Ξεσηκωμό, σέ
αίμα καί χρήμα.

- Έκατοντάδες χιλιάδες χρυσές λίρες στήν κάσα τής
Φιλικής.

- Μέ σμυρνέικα μπαρουτόβoλα άρχισε ό Άγώνας στήν
Πελοπόννησο.

- Άν καί ύπήρχαν χωριά - τά πιό φτωχά - χωρίς ούτε έναν
Έλληνα, - πράγμα πού δέν συνέβαινε στή Δυτική Ελλάδα.

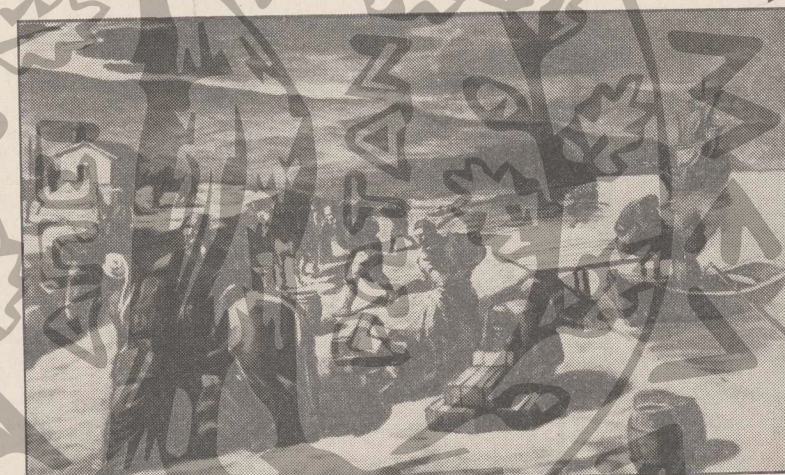
- Άν καί δέν ύπήρχαν άρματολίκια στή Μικρασία (δηλαδή
Έλληνες ένοπλοι στήν ύπηρεσία τών πασάδων), οί Ίωνες
έδωσαν άφθονο αίμα.

Πήραν μέρος μαζί μέ τόν Υψηλάντη, στή Μολδοβλαχία.

Όργάνωσαν άντάρτικο, έκτός άπ' τά περικόρια τής Σμύρνης
καί στό Αϊβαλί (εξημώθηκε έντελώς καί πυρπολήθηκε ή
πολιτεία τών 35.000 κατοίκων), τήν Πέργαμο, τήν Έφεσο,
τήν Προύσα, τήν Άγκυρα άκόμα.

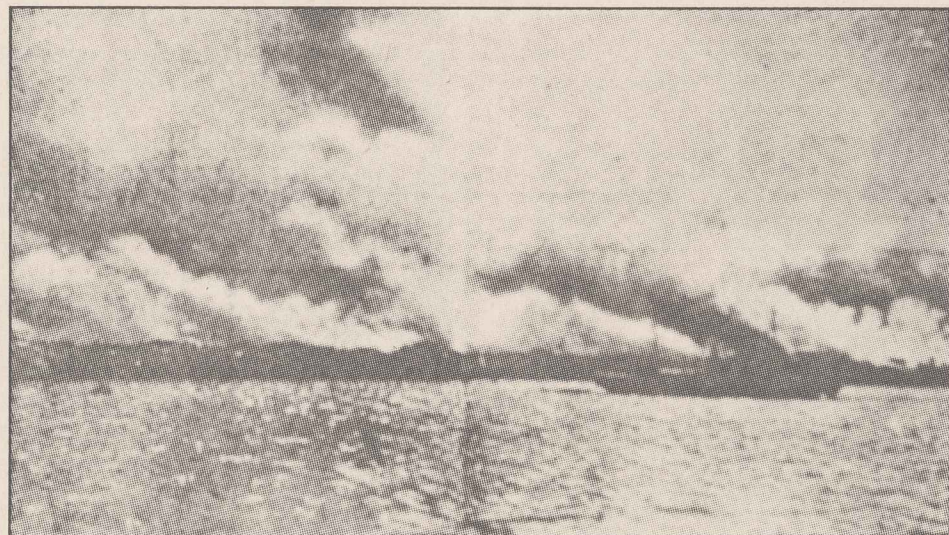
«Επί δύο περίπου έτη, οί Τούρκοι, καθ' έκάστην, προέπε-
μπον εις τόν Άδην δεκάδας Έλλήνων» όπως λέει ό
Φιλήμων, πού προσθέτει «Γυναικες καί νεάνιδες έρρίπτοντο
εις τήν θάλασσαν ίνα σωθώι τής σφαγής, τής ατιμώσεως,
του εξανδραποδισμού. Άλλο Σούλι έκεί.

Κι' όλο αυτό τό άντάρτικο, άνάγκασε τόν Χασάν Πασά μέ τήν
στρατιά του νά μείνει στή Μικρασία καί νά σωθί ό Μωρηάς.
Κι' άργότερα δημιουργούν τήν Ίωνική Φάλαγγα πού έρχεται
στή Δυτική Ελλάδα καί παίρνει μέρος σέ άπειρες μάχες.
40.000 πολεμιστές, 14.000 νεκροί πού πολέμησαν καί έπε-
σαν, πειθόμενοι τω ρήματι τής στήλης τής αρχαίας Πριήνης
« Άνθρώποις Έλλησιν, ουδέν μείζον έστιν Έλευθερίας».

20 Μαρτίου 1821. Τό καΐκ του Μέξη ξεφορτώνει σταλμένα από τούς
Φιλικούς τής Σμύρνης μπαρουτόβoλα στόν Άλμυρό γιά τήν έναρξη τής
Επανάστασης.

(Έργο Εύαγγελου Δράκου. Άρχοντικό Κυριακών.
Μουσείο Συλλόγου Γραμμάτων Καλαμών).

Σμύρνη. Ώρα 6 της 14ης Σεπτεμβρίου 1922.

Νά θυμόμαστε και ἄς θυμίζομε

Τῇ μεγάλη ἀκμῇ τῆς Σμύρνης τούς δύο τελευταίους αἰῶνες, σέ ὅλους τούς τομεῖς.

– Τὴν παιδεία:

Ἡ Εὐαγγελικὴ Σχολὴ εἶχε στὴ βιβλιοθήκη τῆς 50.000 τόμους καὶ 180 σπανιότατα χειρόγραφα. Στὸ μουσεῖο τῆς 3.000 ἀγάλματα, γλυπτὰ καὶ ἀγγεῖα καὶ 14.000 ἀρχαῖα νομίσματα. Τὸ Κεντρικὸ Παρθεναγωγεῖο, μὲ 7 παραρτήματα, εἶχε στὴν ταρατσα τοῦ μεγαλόπρεπου κτιρίου τοῦ πλανητάριο. Κι' ὕστερα τὸ Ὁμήρειο Παρθεναγωγεῖο μὲ τὴν ὑψηλὴ του παιδεία κι' οἱ ἄλλες ἰδιωτικὲς σχολές. 387 σχολεῖα στὴν περιοχὴ τῆς Σμύρνης, μὲ 1947 δάσκαλους καὶ 63.000 μαθητὲς καὶ μαθήτριες.

– Τὴν ὑγεία:

Τὸ πρῶτο Νοσοκομεῖο Σμύρνης, 113 χρόνια πρὶν, τὸ πρῶτο τῆς Ἀσίας. Χίλια περίπου κρεβάτια, στὰ νοσοκομεῖα τῆς Σμύρνης τὸ 1900, 10 κλινικὲς, 6 χειρουργεῖα, μικροβιολογικά καὶ ἀκτινολογικὰ ἐργαστήρια. Ἀντιελονοσιακὸ, ἀντιφυματικὸ, ἀφροδισιακὸ καὶ ἀντιτραχωματικὸ κέντρα. Ἱατρεῖα παρακολουθήσεως ἐγκύων καὶ βρεφικοὶ σταθμοί. Ὑπηρεσία Δημόσιας Ὑγιεινῆς καὶ σχολὲς μαιῶν καὶ νοσοκόμων.

– Πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ζωὴ:

Ἡ πρώτη ἐφημερίδα κυκλοφόρησε στὴ Σμύρνη στὰ 1831, κι' ἀπὸ τότε μέχρι τὸ 1922 ἐκδόθηκαν 135 ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ.

Πολιτικά, ἐκκλησιαστικά, γενικῆς μόρφωσης, σατυρικά, ἐπαγγελματικά. Ἀκόμα καὶ σοσιαλιστικὸ περιοδικὸ κυκλοφοροῦσε ἀπ' τὸ 1903 - ὁ « Ἐργάτης ». 14 τὰ τυπογραφεῖα τῆς Σμύρνης μὲ δεκάδες βιβλία κάθε χρόνο.

Τὸ πρῶτο βιβλίον τυπώθηκε στὴ Σμύρνη στὰ 1764. Καὶ οἱ πρῶτες μουσικὲς παρτιτούρες ποὺ κυκλοφόρησαν στὴν Ἑλλάδα, εἶχαν τυπωθῇ στὴ Σμύρνη πρὶν 130 χρόνια.

Πέντε θέατρα ὑπῆρχαν στὴ Σμύρνη καὶ τὰ περικυρὰ τῆς. Μὲ θιάσους λυρικοὺς καὶ πρόζας.

Ἡ πρώτη θεατρικὴ παράσταση στὴ Σμύρνη σημειώνεται στὰ 1657 μὲ τὸ « Νικομήδης » τοῦ Κορνέιυ.

Μερικὰ ὀνόματα: Ἡ Κυβέλη, οἱ ἀδελφές Βερώνη, ἡ Παρασκευοπούλου, ἡ Μπριλάντη, ἡ Γκιουζέπε, ὁ Σαγιώρ, ὁ Στυλιανόπουλος, ὁ Μήτσος Μυράτ, ὁ Μικὴς Ἰακωβίδης, ὁ Γιώργος Γληνός, ὁ Στέλιος Βόκοβιτς, ὁ Κάρολος Κούν.

– Πλούσια κι' ἡ μουσικὴ ζωὴ στὴ Σμύρνη.

Κοντσέρτα, μουσικὴ ὁματίου, μουσικὰ καὶ φιλολογικὰ προ-

βέγγερα, ὀρχήστρες γιὰ τὶς 4 πολυτελεῖς λέσχες, τὰ κέντρα, τὰ θέατρα, τοὺς βουβούς κινηματογράφους. Μπάντες, ἐσταντιαντίνες καὶ χορωδίες στὰ σχολεῖα καὶ σὲ πολιτιστικούς, φιλανθρωπιστικούς, ἀθλητικούς συλλόγους.

Καὶ 14 κομπανίες στὰ λαϊκὰ κέντρα. Τὰ « πολιτάκια » τῆς Σμύρνης κλήθηκαν στὰ 1903 στὸ Λονδίνο καὶ πῆραν μέρος στὴ στέψη τοῦ Ἀγγλοῦ Βασιλιᾶ.

Κι' ὅλοι αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες καλλιτέχνες τῆς Ἰωνίας καὶ τῆς Μικρασίας γενικότερα, ὕστερ' ἀπ' τὴν Καταστροφὴ τοῦ '22, φέραν μαζί τους τοὺς Ἰωνικοὺς μουσικοὺς τρόπους καὶ δημιουργήσαν τὸ σύγχρονο ἑλληνικὸ λαϊκὸ τραγοῦδι.

Νά θυμόμαστε καὶ ας θυμίζομε

Ὅλα πλούσια ἦτανε στὴ Σμύρνη.

● Οἱ καρποὶ τῆς γῆς τῆς.

Ἡ οἰκονομικὴ τῆς ζωῇ. Ἐμπόριο, βιοτεχνία, ναυτιλία, βιομηχανία, στὸ μεγαλύτερο μέρος στὰ χέρια τῶν Ἑλλήνων.

● Στὸ Φραγκομαχαλά (στὴν ὁδὸ Ἑρμοῦ τῆς Σμύρνης) 200 πολυτελὴ μαγαζιά κι' ἀπ' αὐτὰ τὰ 163 ἑλληνικά καὶ 3 μόνο τὰ τουρκικά.

11 οἱ τράπεζες τῆς Σμύρνης, χρηματιστήριον ἐμπορευμάτων καὶ 61 ἀσφαλιστιεῖς ἐταιρεῖες.

● Πλούσια καὶ ἡ ἀθλητικὴ ζωὴ τῆς Σμύρνης.

● 2 τὰ ἀθλητικὰ σωματεῖα μ' ἐπικεφαλῆς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸν Πανιώνιον. Καὶ τὰ σωματεῖα αὐτὰ δὲν περιορίζονταν μόνο στὰ ἀθλητικά (ποδόσφαιρο, στίβος, ποδηλασία, ναυτικά ἀγωνίσματα, ξιφασκία, πυγμαχία, γκόλφ, τέννις, ἵππικοὶ ἀγῶνες καὶ ἵπποδρομίες) ἀλλὰ ἐκτεινονταν καὶ σὲ ὅ,τι εἶχε σχέση καὶ μὲ τὴν πνευματικὴ καλλιέργεια.

Συναυλίες, ἐκθέσεις ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς, διαλέξεις, ποιητικοὶ διαγωνισμοί.

● Ὅλα πλούσια στὴ Σμύρνη, τὴν Ἰωνία, τὴ Μικρασία.

Πλούσια ἡ ζωὴ. Πλούσια ἡ κοσμικὴ κίνησις. Πλούσια ἡ ἀγοριά κι' ἡ ἐργατιά. Πλούσια καὶ ἡ καρδιά τοῦ μικρασιάτη.

Κι' ἦρθε ἡ καταστροφὴ τοῦ '22.

Πλούσιες καὶ οἱ θυσιές:

1.000.000 ἑλληνικὲς ψυχὲς ἀδικοχαμένες, 1.500.000 πρόσφυγες, 302.000.000 χρυσὲς λίρες οἱ ὑλικὲς ζημιές.

Νά θυμόμαστε καὶ ἄς θυμίζομε πρὸς κάθε κατεύθυνση. Κι' ἄς μὴν τὰ γράφουν ὅλα τὰ βιβλία.

Τζῶν Βεϊνόνγλου

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ - ΣΕΠΤ.1982

ΝΑ ΣΤΡΕΦΟΥΜΕ ΤΗ ΣΚΕΨΗ ΜΑΣ ΣΤΙΣ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ**Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιὰ τὰ 60 χρόνια τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς.**

Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιὰ τὰ 60 χρόνια τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑψώνει τὴ φλόγα τῆς ἱστορικῆς μνήμης καὶ καλεῖ τὸν πιστὸ καὶ εὐλογημένο ἑλληνικὸ λαὸ « νὰ στρέψῃ μὲ προσοχὴ τὴ σκέψῃ τοῦ πρὸς τὶς σκλαβωμένες Πατρίδες τῆς Ἀνατολῆς ». Τοῦτο ἀναφέρει ἡ μὲ ἀριθ. 2322/1-7-82 ἐγκύκλιος ποὺ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας ἐξαπέλυσε « πρὸς τὸν ἱερό κλῆρο καὶ τὸν εὐσεβὴ λαό », μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὰ 60 χρόνια τῆς Μικρασιατικῆς Τραγωδίας τοῦ 22. Τὸ κείμενο τῆς ἐγκυκλίου γράφει μεταξύ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

« Χρέος ἐπιτακτικὸ τῶν λαῶν εἶναι νὰ ἐνθυμούνται τὰ μεγάλα γεγονότα τῆς ἱστορίας των καὶ τὰ χαρμόσυνα καὶ τὰ θλιβερά. Γιὰ νὰ ἐμπνέωνται ἀπὸ τὰ πρῶτα καὶ νὰ διδάσκωνται ἀπὸ τὰ δεύτερα καὶ ἔτσι νὰ κτίζουν τὸ μέλλον καλύτερο ἀπὸ τὸ παρελθόν. Ὅπως γράφει σύγχρονος χριστιανὸς στοχαστής, δὲν ἤμπορούμε νὰ κτίσωμε τὸ μέλλον παρὰ μόνο μὲ τὰ ὑλικά τοῦ παρελθόντος. Τέτοια ὑλικά εἶναι οἱ ἐμπειρίες, εὐχάριστες ἢ τραγικὲς, ποὺ μᾶς ἀφῆσαν οἱ πατέρες μας καὶ ποὺ εἶναι ἰδικὸ μας χρέος νὰ τὶς ἐνθυμούμεθα καὶ νὰ τὶς ἀξιοποιοῦμε.

Ἐνα ἱστορικὸ γεγονός, ἀλοιμόμονον, τραγικὸ γιὰ τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος, ποὺ δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν εἶναι ἡ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ τοῦ 1922 καὶ τὸ ξερρίζωμα δύο σχεδὸν ἑκατομμυρίων ἑλλήνων ἀπὸ ἑνα γεωγραφικὸ χώρο ὅπου ὁ ἑλληνισμὸς ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας ἐδράσε καὶ ἐμεγαλοῦργησε καὶ ἐδημιούργησε τέτοιο πολιτισμὸ, ποὺ ἀκόμη καὶ σήμερα ἡ ἀνθρωπότητα θαυμάζει τὰ λειψανά του. Τὸ τραγικὸ αὐτὸ γεγονός ἐχει γιὰ τὸ Γένος σημασία μεγαλύτερη καὶ ἀπὸ αὐτὴ ἀκόμη τὴν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Γιατὶ τότε ἐπέσε ἡ Βασιλίδα τῶν Πόλεων, ἀλλὰ ἔμεινε στὰ χεῖματά του ὁ ἑλληνισμὸς, ἐνῶ τώρα ξερρίζωνεται ἀπὸ τὴ γῆ ποὺ ἐπὶ αἰῶνες ἐπότισε μὲ τὸν ἰδῶτα καὶ τὸ αἷμα του, ἀφήνοντας πίσω του ἐρείπια βωμῶν καὶ ἐστιῶν, τάφους προγόνων, ἐκατόμβες νεκρῶν, στρατιάς αἰχμαλώτων.

Ἐξήντα χρόνια συμπληρῶνται ἐφέτος ἀπὸ τὴν ἐθνικὴ τραγωδία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἡ Ἐκκλησία, ὡς Μητέρα τοῦ Γένους, τροφὸς καὶ φρουρὸς τοῦ ἑλληνισμοῦ, δὲν εἶναι δυνατό νὰ ἀγνοήσῃ τὴ θλιβερὴ αὐτὴ ἐπέτειο ἢ νὰ τὴν ἀποσιωπήσῃ στὸ ὄνομα ὁποιασδήποτε ἀμφίβολης σκοπιμότητος. Μακριὰ ἀπὸ κάθε ἱμπεριαλιστικὴ ἰδέα, πέρα καὶ πᾶν ἀπὸ κάθε πολιτικὴ ἐνέργεια, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μὲ πλήρη συναισθησι τῆς ἐθνικῆς ἀποστολῆς τῆς, ὑψώνει τὴ φλόγα τῆς ἱστορικῆς μνήμης καὶ καλεῖ τὸν πιστὸ καὶ εὐλογημένο ἑλληνικὸ λαὸ νὰ στρέψῃ μὲ προσοχὴ τὴ σκέψῃ τοῦ πρὸς τὶς σκλαβωμένες Πατρίδες τῆς Ἀνατολῆς. Πρὸς τὶς Πατρίδες τῆς Θράκης, τῆς Ἰωνίας, τῆς Αἰολίδος, τοῦ Πόντου, τῆς Καππαδοκίας καὶ τῶν ἄλλων Μικρασιατικῶν περιοχῶν. Ἡ Ἐκκλησία καλεῖ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ νὰ θυμῇ τὸς ἐπώνυμους καὶ ἀνώνυμους μάρτυρας τῶν σκλαβωμένων πατρίδων. Ἐνα ἑκατομμύριον ἀδελφούς μας ποὺ ἐπέσαν στὰ πεδία τῶν μαχῶν ἢ ὑπέστησαν μαρτυρικὸ θάνατο ἢ πέθαναν ἀπὸ τὶς κακουχίες καὶ τὶς στερήσεις στὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως. Νὰ θυμῇ τὸς πυρπολημένους ναοὺς, τὰ γκρεμισμένα ἐκπαιδευτήρια, τοὺς ἀνασκαμμένους προγονικοὺς τάφους, μὲ δύο λέξεις, τὴν βεβήλωσι τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ὁσίων τοῦ Γένους. Νὰ θυμῇ τὸς ἄκοιτους ἔθνομαρτυροὺς Ἱεράρχες Σμύρνης Χρυσόστομο, Κυθωνίων Γρηγόριον, Μοσχονησιῶν Ἀμβρόσιο, Ἰκονίου Προκόπιον καὶ Ζήλων Εὐθύσιο, ποὺ ἔμειναν « πιστοὶ ἄχρι θανάτου » στὴν ἐπαλξι τοῦ ἐθνικοῦ χρέους, ἀκολουθώντας τὴ μακρὰ παράδοσι τῶν Ὁρθόδοξων Ἑλλήνων Ἱεραρχῶν.

Πέρα ὅμως ἀπὸ αὐτὴ τὴν εὐλαβικὴ ἀνάμνησι ἡ Ἐκκλησία καλεῖ ὅλους τοὺς Ἕλληνας νὰ ἀποτίσουν φόρο τιμῆς πρὸς τὶς σκλαβωμένες πατρίδες τῆς Ἀνατολῆς καὶ νὰ συμμετάσχουν ὁλοψύχως στὶς διάφορες ἐκδηλώσεις, ποὺ γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ὁργανώνουν ἀπὸ τὸν προσεχὴ μῆνα τὰ Μικρασιατικὰ Σωματεῖα μὲ τὴν συνεργασία καὶ τὴν ἐνίσχυσι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Οἱ ἐκδηλώσεις αὐτές φιλοδοξοῦν νὰ συνεγείρουν τὸ πανελλήνιο καὶ νὰ πάρουν τὴ μορφὴ ἐθνικῆς σταυροφορίας γιὰ νὰ διατηρηθῇ ζωντανὴ στὴν ψυχὴ ὅλων μας, καὶ ἰδιαίτερα τῆς νέας γενεᾶς καὶ τῶν γενεῶν ποὺ θὰ ἀκολουθήσουν, ἡ μνήμη τῶν σκλαβωμένων πατρίδων. Ἡ διατήρησι αὐτῆς τῆς μνήμης εἶναι ταυτόχρονα διδάγμα ἐθνικῆς ἐνότητος καὶ δημιουργίας καὶ θωρακίσεως καὶ προπάντων διακήρυξις πρὸς κάθε κατεύθυνσι, ὅτι εἴμαστε ἀποφασισμένοι νὰ μὴν ὑποστοῦμε ποτὲ εἰς τὸ μέλλον παρόμοια συμφορὰ ».

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ - ΣΕΠΤ.1982

ΣΜΥΡΝΗ
1922-1982

**Ἐξήντα χρόνια ἀπ' τὴν πυρπόλησι
τῆς Ἰωνικῆς Παρθένας**

.....
Πανώρη Νύφη τῆς Ἰωνίας,
σύμβολο καὶ χαρὰ τῆς ζωῆς μας!
Τὰ ξενιτευμένα σου παιδιὰ
μὲ ροθανθοὺς καὶ ὑάκινθους
στρώνουν τὴ θύμησὴ σου,
μαζεῖουν τ' ἀστέρια τῆς ὁμορφιάς σου
καὶ τὰ ρίχνουν βροχὴ ἀγάπης
ἐπάνω σου, ξεδιψώντας πάντα
στὴς κρήνης σου τὸ νάμα!
Ντύνουν τὸ κορμὶ τους
μὲ τὴν ἀλικὴ κι' ἱερὴ φλόγα τῆς νοσταλγίας
καὶ μὲ τὴν ἄρπα τοῦ Δαυὶδ
σὲ καλοῦν
σάν προσδοκία κι' ὄνειρο,
δραμα κι' ἐνατένιση.
Γεμίζουν τὸν ἀμφορέα τοῦ χωρισμοῦ
μὲ τὰ γάργαρα νερά τοῦ ποταμοῦ Μῆλη
ξεκουράζονται νοερά στὶς ὄχθες του,
κι' ἀκούγοντας τὰ κελαϊδίσματα
τῶν ἀηδονιῶν
ἀνοίγουν σάν σκέπη ἐπάνω σου τὴν χρυσοποίκιλτη
βεντάλλια τῆς ἀγάπης τους...
Καὶ ἡ ψυχὴ ὅλων μας
σάν κανη-φόρα Κόρη,
σὰ μιά ἀνθοφόρα, πανώρη ὦρα
σὲ καλεῖ αἰῶνια
νύφη γλυκεῖα τῆς Ἰωνίας,
σύμβολο καὶ χαρὰ
τῆς ζωῆς μας...

Ἀνθούλα Α. Ζόλδερ

Ἡ μὴ Μικρασιάτισσα λογοτέχνης Ν. Γαθριήλ, συγκινημένη ἀπὸ τὰ 60 χρόνια, μᾶς ἔστειλε τὸ παρακάτω ποίημα.

ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗ ΓΗ, ΙΩΝΙΑ

Ἀπ' τὸ δίχτυ τῆς μνήμης
κι' ἀπ' τὸ θάμπος τοῦ χρόνου
προβάλλεις πονεμένη μπροστὰ μας,
ἑλληνίδα μας γῆ,
σκλαβωμένη μας γῆ, Ἰωνία.
Κι' ὅταν οἱ νύχτες κατεβαίνουν σκοτεινὲς
στ' ἀκῶματα πάνω τὰ νερά τοῦ Αἰγαίου,
ἀναδύεσαι τότε θλιμένη,
λευκὴ ὄπτασις.

Χρόνια τώρα,
μὲ κοντύλι τὶς πρῶτες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου,
στὰ οὐράνια χαράξεις πικρὰ
πρῶινά σου μηνύματα.
Καὶ τὸ κύμα ποὺ πλένει
τὶς λευκὲς τραχηλιές σου
κυλάει βιαστικά
καὶ μᾶς φέρνει δικὰ σου ῥωτήματα.
Γιὰ τὸ πῶς. Τὸ γιατί.
Καὶ τὸ πότε.

Πότε, ρωτᾷς μὲ ἀγωνία,
ἀδελφὴ σκλαβωμένη,
πολύπαθὴ γῆ, Ἰωνία,
ἡ ζωτὴ τῶν αἱμάτων ἀγία λήμνη
δροσοσπέρη θά γίνεῖ;
Πότε, ρωτᾷς, θά ὀβυστεῖ
κι' ἡ ὀλόπικρη μνήμη;
Ποῖα γλυκιά χαρὰυγὴ
θε νάρθῃ γελαστή
κι' ἀπ' τὴν τέφρα μου, πότε
θ' ἀπλωθοῦνε καὶ πάλι σάν τότε
ὀλάσπροι καὶ γαλάζιοι βλαστοί;

ΝΙΟΒΗ ΓΑΒΡΙΗΛ - ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΜΠΛΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΤΟΥ «ΕΠΑΝΩ ΜΑΧΑΛΑ»

Ο Πρόεδρος της Ένωσης Σμυρναίων κ. Τάκης Βεζυργιάννης προλογίζει την όμιλία του κ. Ξηρέα.

Ο επτ. Γεν. Έπιθεωρητής Μ.Ε. κ. Μαρίνος Ξηρέας ενώ όμιλει για τό ιστορικό τέμπλο της Αγ. Φωτεινής.

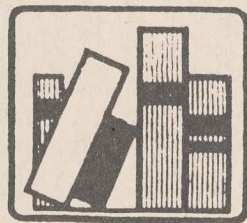
Στήν εκκλησία της Αγίας Φωτεινής Ν. Σμύρνης. ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΜΠΛΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ του «Επάνω Μαχαλά».

Από την Ένωση Σμυρναίων διοργανώθηκε τό απόγευμα της 23ης περασμένου Ιουνίου στον Μητροπολιτικό Ναό της Αγίας Φωτεινής Νέας Σμύρνης, εκδήλωση μέ όμιλία του έπίτιμου γενικού έπιθεωρητή μέσης Εκπαίδευσης κ. Μαρίνου Ξηρέα γιά τά ξυλόγλυπτο τέμπλο του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου του «Επάνω Μαχαλά» Σμύρνης, πού διασώθηκε από τίς φλόγες του 1922 καί μεταφέρθηκε μέ πρωτοβουλία της Ένωσης μας, στην Αθήνα γιά νά τοποθετηθεί στην εκκλησία της Αγίας Φωτεινής Νέας Σμύρνης. Ο κ. Ξηρέας στην όμιλία του αναφέρθηκε στην ιστορία του τέμπλου καί έξηγησε τίς συμβολικές ξυλόγλυπτες παραστάσεις του ιστορικού αυτού κειμηλίου. Πρίν από την όμιλία του κ. Ξηρέα καί την σύντομη εισήγηση του Προέδρου της Ένωσης κ. Τάκη Βεζυργιάννη τελέστηκε άρχιερατικός έσπερινός στον οποίο χοροστάτησε ό Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Χρυσόστομος πλαισιωμένος από όλόκληρο τό ιερατείο του Μητροπολιτικού Ναού. Μεταξύ των μελών καί

τών φίλων της Ένωσης πού παρακολούθησαν μέ συγκίνηση τή σεμνή εκδήλωση της Πνευματικής μας Οργάνωσης διακρίναμε τούς Νικόλαο Αρώνη, έπίτιμο Πρόεδρο της Ένωσης Σμυρναίων, Γιάννη Ακριθάκη, αντιδήμαρχο του Δήμου Αθηναίων, Πάνο Χαλδέζο Πρόεδρο της Έστίας Νέας Σμύρνης, Χρυσόστομο Βιορρέ, Πρόεδρο της Ένωσης Σμυρναίων Νικαίας Πειραιώς, Αλέξανδρο Βερζυργιάννη, Πρόεδρο του Συλλόγου των Φοιτητών στην Ευαγγελική Σχολή Σμύρνης, Ευάγγελο Δαδιώτη, αντιπρόεδρο της Ένωσης Κυδωνιατών καί διευθυντή της Εφημερίδας «Κήρυξ» Ν. Σμύρνης.

Παρέστησαν επίσης ό έπίτιμος Πρόεδρος του Φιλανθρωπικού Σωματείου «Νέα Σινασός» Αλέξανδρος Σωφρονιάδης. Τά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Έστίας Ν. Σμύρνης, Καλλιόπη Γρίβα καί Αύγουστος Καμπάς, οι πρώην σύμβουλοι της Ένωσης Μαρία Καρατζοπούλου, Μιχαήλ Καλλιγέρης καί Πέτρος Βιδωρής κ.α.

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΣΤΡΑΤΗ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ
ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΒΙΒΛΙΟ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ, Στρατή Ευστρατιάδη Έκδ. «Τό έλληνικό Βιβλίο»

Από τίς εκδόσεις «Ελ. Βιβλίο» κυκλοφόρησε πρόσφατα τό έργο του Στρατή Ευστρατιάδη «Λογοτέχνες του Μικρασιατικού Έλληνισμού». Είναι μία προσπάθεια συνοπτικής παρουσίασης των δημιουργών του ποιητικού καί του πεζού λόγου πού γεννήθηκαν στην Μικρασία καί πέθαναν εκεί ή άλλοι καθώς καί των άλλων πού σώθηκαν καί κατέφυγαν στην Ελλάδα γιά νά συμβάλλουν αποφασιστικά στη διαμόρφωση της νέας Έλληνικής λογοτεχνίας. Γιά την αντικειμενική τους παρουσίαση καί γιά νά υπάρχει κάποια άλληλοϋχία μεταξύ τους στην πορεία της αφήγησης ακολούθησε, γράφει ό Σ.Ε., τή χρονολογική σειρά, μέ αφετηρία τό λογοτέχνη μέ την πιά παλιά χρονολογία γέννησης. Ωραίο βιβλίο, χρήσιμο γιά τή γνώση, αξιόλογη μαρτυρία της πνευματικής προσφοράς των Μικρασιατών.

ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ (Μελέτη) Δημήτρη Λιάτσου, Πειραιάς 1982

Ο Δημήτρης Λιάτσος έχει νά παρουσιάσει στον Έλληνικό πνευματικό χώρο ένα πολύπλευρο έργο. Πεζογραφήματα, μελέτες δοκίμια, ιστορία. Στη μικρασιατική βιβλιογραφία εμφανίστηκε τό 1962 μέ τή μελέτη του «Η Μικρασιατική Καταστροφή στη Νεοελληνική Λογοτεχνία». Φέτος πού συμπληρώνονται 60 χρόνια από τό Μικρασιατικό Όλεθρο του 22 ό Δ.Λ. μάς δίνει ένα ακόμη βιβλίο του. Πρόκειται γιά τή μελέτη «Οι πρόσφυγες της Μικρασίας καί τό ρεμπέτικο τραγούδι», μία έργασία πού γράφτηκε γιά νά «ξεκαθαριστούν όρισμένα πράγματα, γύρω από τόν έρχομό των προσφύγων της Μικρασίας, τό ρεμπέτικο τραγούδι καί τά ναρκωτικά». Απόλυτα τεκμηριωμένα καί πλούσια σέ σχόλια καί πηγές ή μελέτη αυτή του Δ.Λ. άντικρούει τίς απόψεις όλων εκείνων πού επιχειρούν νά δυσφημήσουν «ένα ζωντανό, προοδευτικό καί αξιοσχοιχείο του έλληνικού λαού. Τούς πρόσφυγες!»

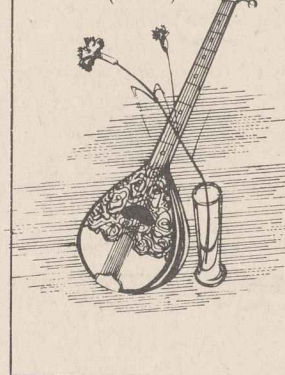
Επιμέλεια:

ΝΙΚΟΣ ΒΙΚΕΤΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΗ ΛΙΑΤΣΟΥ

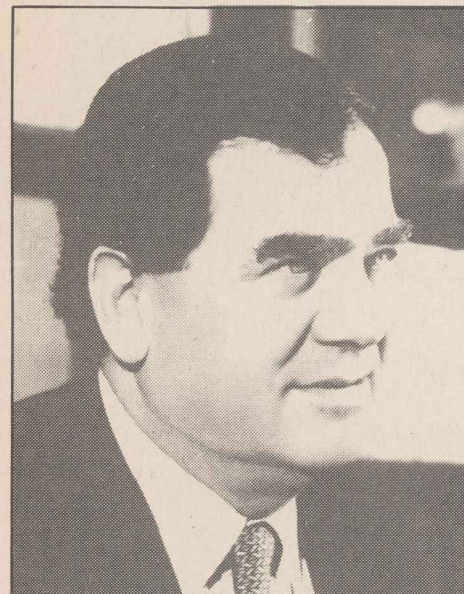
ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ
ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ
ΤΡΑΓΟΥΔΙ

(ΜΕΛΕΤΗ)

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ - ΣΕΠΤ.1982

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

Η ανάθεση του Υπουργείου Έργας καί Φυσικών Πόρων στον Ευάγγελο Κουλουμπή ήταν ένα ακόμα δείγμα της αναγνώρισης των ικανοτήτων του από τόν Πρωθυπουργό της χώρας. Πρίν από την ανάδομηση της κυβέρνησης ό Μικρασιατικής καταγωγής ύπουργός Ένεργειας είχε δώσει δείγματα σωστής καί αποδοτικής δουλειάς σάν ύπουργός άνευ χαρτοφυλακίου, αρμόδιος γιά θέματα Έρευνας καί Τεχνολογίας στην πρώτη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ (Όκτ. 1981-Ιουλ. 1982).

Γεννημένος στην Αθήνα πρίν 53 χρόνια, τελείωσε τό 7ο Γυμνάσιο Παγκρατίου. Τό 1947 μπήκε στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του Ε.Μ. Πολυτεχνείου. Μετά τό τέλος των σπουδών του άνοίγει τεχνικό γραφείο στην Αθήνα. Στη συνέχεια υπήρξε κύριος μέτοχος καί διευθύνων σύμβουλος της Τεχνικής Έταιρείας «Τεχνοδομή». Τό 1961 είναι από τά ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών. Η δραστηριότητα του στά κοινά διακόπτεται από τή δικτατορία. Στίς άρχές του 1974 γίνεται πρόεδρος του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών καί λίγο άργότερα πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Μέ την τελευταία αυτή ιδιότητα αναλαμβάνει Υπουργός Δημοσίων Έργων στην υπηρεσιακή Κυβέρνηση πού διενήργησε τίς εκλογές τό Νοέμβριο του 1974. Έχει πάρει μέρος σέ πολλά έθνικά καί διεθνή συνέδρια καί έχει δημοσιεύσει πολλά άρθρα οικονομικού, κοινωνικού καί πολιτικού περιεχομένου σέ έπιστημονικά περιοδικά καί τόν ήμερήσιο τύπο.

ΚΑΤΙΑ
ΔΑΝΔΟΥΛΑΚΗ

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΨΗΣ

Οι συζητήσεις γιά τό περίφημο «μορατόριουμ» μεταξύ Ελλάδας καί Τουρκίας τόν κατέστησαν από τά πιά γνωστά πρόσωπα της Κυβέρνησης. Ο λόγος γιά τόν ύφυπουργό Γιάννη Καψή, αρμόδιο γιά τά έλληνοαμερικανικά θέματα καί τίς έλληνο-τουρκικές σχέσεις.

Ο Γιάννης Καψής γεννήθηκε στην Αθήνα τό 1929 καί σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο των Αθηνών. Από τό 1947, έργαστηκε σάν δημοσιογράφος σέ ελληνικές καί ξένες εφημερίδες. Τό 1957 πηγαίνει στην εφημερίδα ΤΟ ΕΘΝΟΣ καί δυό χρόνια άργότερα αναλαμβάνει την άρχισυνταξία αυτής της εφημερίδας, την όποια διατηρεί μέχρι τό 1970, όποτε καταδικάστηκε από τό στρατοδικείο της Χούντας σέ πέντε χρόνια φυλάκιση καί παρέμεινε στη φυλακή γιά έναμιο χρόνο. Μετά την αποφυλάκιση του εργάστηκε στην εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ καί άργότερα ανέλαβε διευθυντής του περιοδικού ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ.

Στά γεγονότα του Πολυτεχνείου καταδιώχτηκε από την ΕΣΑ καί κατάφυγε στην Αγγλία. Μετά την μεταπολίτευση ανέλαβε τή διεύθυνση της εφημερίδας ΤΑ ΝΕΑ, την όποια διατήρησε μέχρι τόν Απρίλιο του 1982, όποτε έγινε ύφυπουργός Έξωτερικών. Είναι μέλος της Ένωσης Συντακτών, της Έταιρείας Έλλήνων Λογοτεχνών, του Διεθνούς Ινστιτούτου Τύπου καί άλλων οργανώσεων, καθώς καί συγγραφέας ιστορικών καί νομικών έργων.

ΚΑΤΙΑ ΔΑΝΔΟΥΛΑΚΗ

Η μικρασιάτισσα από τή μεριά της μάνας της ήθοποιός. Στην επικαιρότητα ξανά καί μέ πολλαπλή μάλιστα δραστηριότητα ή Κατία Δανδουλάκη. Τό έκφραστικό πρόσωπό της γοήτευσε τούς ύπευθύνους του Β.Β.С., ώστε μεταξυ δεκάδων ήθοποιών - νά την επιλέξουν γιά την αγγλική τηλεοπτική σειρά «Ελλάδα πολιτισμός καί Γλώσσα έλληνική». Πρόκειται γιά 10 συνολικά επεισόδια πού αναφέρονται γενικά στην πολιτιστική μας κληρονομιά. Η Κατία παίζει την επώνυμη Έλληνίδα - ήθοποιό πού συζητεί μ' έναν Άγγλο ήθοποιό - ρεπόρτερ, γιά τά σπουδαιότερα χαρακτηριστικά της πολιτικής μας ταυτότητας.

Ανεξάρτητα όμως απ' αυτό, ή ταλαντούχος ήθοποιός μας ετοιμάζει γιά τή χειμερινή σαιζόν τή Θεατρική παράσταση «Θόρυβος νάσσουνα έσύ», στην όποια συμπρωταγωνιστεί μέ τό Δημήτρη Παπαμιχαήλ.

Στόν κινηματογράφο καί σέ συνεργασία μέ τό Γιάννη Σμαραγδή «γυρίζει» τώρα ταινία, πού άκούει στον προωρινό τίτλο «Τό τραγούδι του γυρισμού».

Τέλος ή Κατία πρόκειται σύντομα νά έναρρώσει στην μικρή οθόνη τή Μαντώ Μαυρογένους σέ όμώνυμο σήριαλ.

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΜΑΡΙΝΟΣ

Τό διαπρεπή πρωταγωνιστή μας καί εκλεκτό μέλος της Ένωσης μας Ιορδάνη Μαρίνο, πού είναι σύζυγος της εγγονής της μεγάλης μας Κυβέλης, είχαμε χειροκροτήσει κατ' επανάληψη σάν ήθοποιό. Στίς 10 καί 11 Αυγούστου ό ΕΟΤ του παραχώρησε τό θεάτρο Λυκαβηττού, όπου παρουσίασε σέ δική του μετάφραση καί σκηνοθεσία τό σατυρικό δράμα του Εύρυπιδή «Κύκλωπας». Οι κριτικές ήταν πολύ ευμενείς. Έμεις θέλουμε νά τόν συγχαρούμε γιά τήν λογοτεχνική καί συγκρατημένη από έλευθεροστομίες μετάφραση του καί την εμπνευσμένη σκηνοθεσία του πού έλυσε πάρα πολλά σκηνοθετικά προβλήματα. Συνηθισμένος νά τόν θαυμάζουμε σέ έρμηνείες κλασσικού ρεπερτορίου μέ ευχάριστη εκπλήξη διαπιστώσαμε τή μεγάλη γκάμα των υποκριτικών του ικανοτήτων σέ ρόλους κωμικού μπουρλέσκ.

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ - ΣΕΠΤ.1982

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ

Τό τελευταίο βιβλίο της Μικρασιατικής Τριλογίας της Ίφ. Χρυσόχου, αφιερωμένο στις γυναίκες της προσφυγιάς που πάλησαν για την επιβίωση.

Η «ΞΕΡΙΖΩΜΕΝΗ ΓΕΝΙΑ» ΣΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Με την ευκαιρία των εξήντα χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή, η έκπομπη: «Γνωστά και άγνωστα κείμενα της Πεζογραφίας μας» (ΕΡΤ – Ραδιόφωνο Α΄ Πρόγραμμα), μεταδίδει από τις 16 Αυγούστου, στις 9 το βράδυ κάθε μέρα, εκτός Σαββάτου και Κυριακής, την «Ξεριζωμένη Γενιά» (τό χρονικό της Προσφυγιάς στη Θεσ/νίκη). Βραβείο Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τοῦ ιδρύματος Κ. καί Ἐλ. Οὐράνη, τῆς Ἰφιγένειας Χρυσόχου. Διαβάζει ἡ Ἑλένη Νενεδάκη, Μουσική ἐπιμέλεια Ἀνακρ. Παπαγεωργίου. Ἐπιμέλεια ἐκπομπῆς Μαρίας Κωνσταντάρου.

Ἐπίσης ἡ YENEΔ αφιερῶνει ἕνα ἡμῖωρο γιά τή θλιβερή ἐπέτειο. Μιλάει ἡ Ἰφιγένεια Χρυσόχου γιά τό δρᾶμα τῆς προσφυγιάς, μέ τήν ἀνάγνωση κειμένων ἀπό τά τρία βιβλία τῆς τριλογίας τῆς Ἰ.Χ. Προβάλλονται ἀντίστοιχες αὐθentic φωτογραφίες.

Ἐπίσης ἡ ἐκπομπή «Παράθυρο στόν Κόσμο» τῆς Πέλης Κεφαλᾶ Καρακατσάνη (Α΄ Πρόγραμμα 9:10 πρωί, 30 Αυγούστου) αφιέρωσε ἕνα ἡμῖωρο γιά τή Μικρασιατική Καταστροφή. Ἡ Ἰφιγένεια Χρυσόχου μίλησε, γιά τή γυναίκα, τό παιδί τοῦ ξεριζωμοῦ καί τῆς προσφυγιάς. Ἀναφέρθηκε στόν ξεριζωμένο κόσμο καί τῆς ἀντιδράσεις τοῦ στή λαίλαπα τούτη, πού ἀναποδογύρισε τή ζωή τοῦ. Στήν πάλυ τοῦ μέ τις χιλίες ἀντιζοότητες, στήν ἐπιβίωση τοῦ καί τις χιλίες ἐπιτεύξεις τοῦ.

Ἀπό τό τέλος τοῦ 1981, ἡ Ἰφ. Χρυσόχου, μέ δεκάδες ἄρθρα, ὁμιλίες, συνεντεύξεις, ἐκπομπές, ξαναφέρνει στή μνήμη τήν ἀνεπανάληπτη τούτη συμφορά πού ἐπληξε τῶν Ἑλλάδα.

ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Ἀπό τό ραδιόφωνο, Α΄ Πρόγραμμα, τήν Παρασκευή 6 Αυγούστου στις 18:05 καί ἐπίσης τήν Παρασκευή 27 Αυγούστου τήν ἴδια ὥρα, ὁ Τζῶν Βεινόγλου, μίλησε, σέ δυο συνέχειες, γιά τήν Ἐκκλησία στή Μικρασία.

Στις 15 Αυγούστου ἡ YENEΔ, στις 18:40 ἔδωσε ἀπό τή τηλεόραση τό ντοκυμαντέρ τοῦ Νέτα, γιά τό Ἀἰβαλί, τόν Κόντογλου, τό Βαλοσμάκη.

Στις 31 Αυγούστου, καί πάλι ἡ YENEΔ, σ' ἕνα πρόγραμμα γιά τήν Καταστροφή παρουσίασε τόν Τζῶν Βεινόγλου, τόν ἀντιδήμαρχο μας καί ἐπικεκο μέλος μας Γιάννη Ἀκριθᾶκη καί τόν Σμυρνιό φωτορεπόρτερ Μανῶλη Μεγαλοκονόμου. Ἡ γλυκιά μας Γιολάντα ντί Τάσσο, τραγούδησε τό Σμύρνη Πατριδα μας γλυκειά.

Ἐχουν προγραμματισθεῖ γιά τις Κυριακές, ὥρα 10:00 τό πρωί, 12 καί 26 Ὀκτωβρίου, ἀπό τήν τηλεόραση τῆς ΕΡΤ, δυο συνεντεύξεις μέ τόν Τζῶν Βεινόγλου.

Γιά τά τέλη Νοεμβρίου ἡ ΕΡΤ ἐτοιμάζει ἕνα μεγάλο ντοκυμαντέρ ὅπου θά πάρουν μέρος σμυρνεῖκες προσωπικότητες.

Κί ἄκόμα ἡ Ρεζάν ἀπό τό ραδιόφωνο τῆς ΕΡΤ καί τό «Καλειδοσκόπιο» τῆς YENEΔ, ἔχουν πολλά νά ποῦν τό Σεπτέμβρη γιά μικρασιατικά θέματα.

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Συνεχίστηκαν καί τόν Ἰούλιο οἱ ἐργασίες τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν προσφυγικῶν σωματείων. Στή συνεδρίαση τῆς 29/7, πού πραγματοποιήθηκε στά γραφεῖα τῆς Ἰ. Συνόδου, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν σωματείων συζήτησαν ὀργανωτικά θέματα, πού ἀφοροῦν τις ἐκδηλώσεις γιά τά 60 χρόνια τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς, ἐξετάστηκε τό θέμα τῆς ἐκδόσης ἐιδικοῦ λευκώματος - αφιερώματος καί ἐξουσιοδοτήθηκε τό προεδρεῖο τῆς Συντονιστικῆς νά συντάξει προϋπολογισμό δαπανῶν πού θ' ἀπαιτηθοῦν γιά τήν πραγματοποίησὶ τῶν ἐκδηλώσεων.

ΜΝΗΜΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΣ

Τήν Κυριακή 15 Αὐγούστου, προβλήθηκε ἀπό τό κανάλι 5 στις 6.30 τό βράδυ τό ντοκυμανταῖρ «Φῶς ἱλαρόν» σάν ἀφιέρωμα στά 60 χρόνια ἀπό τή Μικρασιατική καταστροφή. Ἀναβίωσαν τό Ἀἰβαλί, ὁ Ἑλληνισμός τῆς Ἰωνίας κί ὁ μέγας Μικρασιάτης ζωγράφος Φῶτης Κόντογλου μέσα ἀπό τις μνήμες καί τις διηγήσεις τοῦ κεραμίστα Πάνου Βαλοσμάκη.

Μιά ἐλεγεία γιά τις χαμένες πατρίδες τῆς Μικρασίας.

ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ

ΓΙΑΝΝΕΝΑ. Πολιτιστικές ἐκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν μέ μεγάλη ἐπιτυχία ἀπό τήν Ἀδελφότητα τῶν ἐν Ἠπειρῷ Μικρασιατῶν τήν Παρασκευή 30 Ἰουλίου, στό ὑπαίθριο θέατρο τῆς Ἐταιρίας Ἠπειρωτικῶν Μελετῶν, μέ τήν εὐκαιρία τῆς συμπλήρωσης 60 χρόνων ἀπό τήν Μικρασιατική Καταστροφή. Τίς ἐκδηλώσεις τίμησαν μέ τήν παρουσία τους ὁ Δήμαρχος κ. Γεωργιάδης, ὁ πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κ. Ντάσιος, ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν καί πολὺς κόσμος. Στό πρόγραμμα περιλαμβάνονταν θεατρική ποντιακή παράσταση καί παραδοσιακοὶ χοροὶ τοῦ Πόντου. Οἱ ἐκδηλώσεις ἄρχισαν μέ προσφώνηση τοῦ προέδρου τῆς Ἀδελφότητας κ. Γιάννη Ἐμμανουηλῖδη.

ΠΑΤΡΑ. Ἀφιερῶμένο στά 60 χρόνια ἀπό τή Μικρασιατική Καταστροφή ἦταν τό τριήμερο, τῶν ἐκδηλώσεων πού διοργάνωσε ὁ Παμμικρασιατικός Σύλλογος Πατρῶν σέ συνεργασία μέ τό Δήμο τῆς Πάτρας.

Τήν πρώτη μέρα (6 Αὐγούστου) τό πρόγραμμα περιλάμβανε ὁμιλία τοῦ γυμνασιάρχη κ. Β. Λάζαρη, ντοκυμανταῖρ ἀπό τή μικρασιατική καταστροφή καί καλλιτεχνικό πρόγραμμα μέ ρεμπέτικα τραγούδια.

Τῇ δευτέρῃ μέρα (7 Αὐγούστου) οἱ ἐκδηλώσεις ἀναφέρονταν στό μικρασιατικό πολιτισμό σ' ὅλες τις μορφές τοῦ (λαϊκή τέχνη, τραγούδι, χειροτεχνία κ.ά.).

Τήν τρίτῃ μέρα (8 Αὐγούστου) ἔγινε ἀναφορά στοὺς ἀγῶνες τῶν προσφύγων γιά τήν ἐθνική ἀνεξαρτησία.

Τίς ἐκδηλώσεις παρακολούθησαν ὁ Νομάρχης Ἀχαΐας κ. Καραντάρης, δημοτικοὶ σύμβουλοι, ἐκπρόσωποι σωματείων, ὀργανώσεων κ.λπ.

ΧΙΟΣ. Καλλιτεχνική ἐκδήλωση μέ ὁμιλίες λογοτεχνῶν, ἀπαγγελίες ποιημάτων, μουσική καί τραγούδια, ὀργάνωσε τήν Κυριακή 25 Ἰουλίου ἡ Προοδευτική Ἐνωση Βροντάδων Χίου στόν «Ὀρμος Λῶν». Ἡ ἐκδήλωση ἦταν αφιερωμένη στά 60 χρόνια ἀπό τή Μικρασιατική Καταστροφή. Στό πρόγραμμα περιλαμβάνονταν ὁμιλίες τῶν λογοτεχνῶν Κ. Γεωργουσόπουλου καί Μ. Μουντέ. Ποιήματα ἀπήγγειλαν ἡ Τζένη Καρατζή καί ὁ Κώστας Καζάκος καί ἀκολούθησε μουσικό πρόγραμμα ἀπό τή Μαρῖζα Κῶχ.

Στις 19 τοῦ περασμένου μηνός, ὁ πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως κ. Τάκης Βεζυργιάννης, μέ τήν ιδιότητά του ὡς προέδρου τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν προσφυγικῶν σωματείων (ΜΝΗΜΗ ΑΞΕΧΑΣΤΩΝ ΠΑΤΡΙΔΩΝ) συνοδευόμενος ἀπό τόν ἀναπληροῦντα τόν Γεν. Γραμματέα, σύμβουλο τῆς Ἐνώσεως κ. Ἐμμανουήλ Καίπα, ἐπισκέφθηκε τό Μικρασιάτῃ Ὑφυπουργό Ἐξωτερικῶν κ. Γιάννη Καψή.

Σκοπός τῆς ἐπίσκεψης ἦταν νά ἐνημερωθεῖ ἡ πολιτεία γιά τις ἐκδηλώσεις τις σχετικές μέ τήν συμπλήρωση τῶν 60 χρόνων ἀπό τά θλιβερά γεγονότα τοῦ 1922, πού προγραμματίζουν τά 40 προσφυγικά σωματεία σέ συνεργασία μέ τήν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ὑπό τήν Αἰγίδα τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ καί Ἐπιστημῶν.

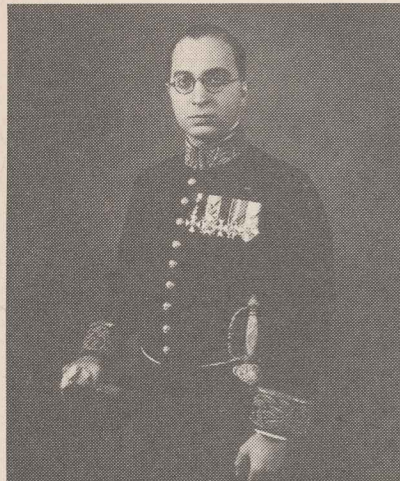
Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐνώσεως παρεκάλεσαν τόν κ. Ὑφυπουργό νά ἐπιστήσῃ τήν προσοχή τῶν προξενικῶν μας ἀρχῶν ἐπὶ τῶν πιθανῶν ὑποτιμητικῶν γιά τούς Μικρασιᾶτες ἐκδηλώσεων πού ὡς γνωστόν πραγματοποιοῦνται στή Σμύρνη στις 30 Αὐγούστου κατά τή διάρκεια τῶν ἐρῶτων τοῦ «ΖΑΦΕΡ ΜΠΑΪΡΑΜ».

Μέ τήν εὐκαιρία, ἡ Ἐνωση Σμυρναίων καί ἡ Συντονιστική Ἐπιτροπή τῶν προσφυγικῶν Σωματείων εὐχαριστοῦν θερμά ἀπό τις στήλες τῆς ἐφημερίδας μας τόν Μικρασιάτῃ Ἑλληνα Ὑφυπουργό γιά τήν κατανόηση πού ἐπέδειξε κατά τή διάρκεια τῆς συζητήσεως καί γενικά γιά τό ἐνδιαφέρον του πρὸς τή Μικρασιατική Ἰδέα.

Τ.Β.

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ - ΣΕΠΤ.1982

ΠΕΝΘΗ

ΜΙΣΕΛ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 17 Ἰουλίου, ἔφυγε ἀπό κοντά μας, ἕνας ἄλλος διακεκριμένος Σμυρναῖος, ἕνας ἄλλος ἀγαπητός φίλος, ὁ πρέσβυς «ἐπὶ τιμῇ» Μισέλ Παπαδόπουλος, ἐκλεκτικό μέλος τῆς «Ἐνώσεως Σμυρναίων».

Γεννημένος στή Σμύρνη τό 1912, γιός τοῦ Γιάννη Παπαδόπουλου καί τῆς Ἰωάννας, τό γένος Χατζηνταοῦ Φαρκούκ, ἦρθε μετά τή μικρασιατική καταστροφή μέ τήν οἰκογένεια τοῦ στήν Ἀθήνα. Ἐδῶ τέλειωσε τό γυμνάσιο, καί τή Νομική Σχολή.

Τό 1936, ὁ Μ. Π. μπῆκε ὡς ἀκόλουθος στό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν. Ἀπό κεῖ ἀρχίζει μιὰ λαμπρή διπλωματική σταδιοδρομία. Ὁ τότε ὑφυπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν, διακρίνονταν τις ικανότητές του, τόν παίρνει ἰδιαίτερό του. Κατά τήν Κατοχή τόν κάλεσε ἡ ἐξόριστη τότε Κυβέρνηση στήν Αἴγυπτο, καί τόν χρησιμοποίησε σέ διάφορες ἀποστολές. Τό 1944, ἀναλαμβάνει πρῶτος Γραμματέας στήν πρεσβεία τῆς Ἀγκυρας.

Μετά τήν ἀπελευθέρωση γύρισε στήν Ἀθήνα καί τοποθετήθηκε σέ διάφορα νευραλγικά πόστα. Γραμματεὺς στό Παρίσι, σύμβουλος Πρεσβείας στή Βόννη, Γεν. Πρόξενος στή Μασσαλία. Γιά ἕνα διάστημα 1950–1952 διετέλεσε Γεν. Πρόξενος, στή γεντεῖρά του, Σμύρνη. Τό 1958 διορίζεται στή Σόφια, Chargé d' affaires en pied, καί ἀμέσως μετά ὀνομάζεται πρέσβυς, καί μένει συνολικά τρία χρόνια, ὡς τό 1961, πού μετατίθεται ὡς πρέσβυς στή Σουηδία, ὡς διαπιστευμένος πρέσβυς στή Φιλανδία. Τό 1964 γυρίζει στό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν, ὅπου ὡς τό 1967 ἀνάλαβε τή Διεύθυνση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συνεργασίας.

Ὁ Μ. Π. ὑπῆρξε βαθύς, γνήσιος, καί συνεπῆς δημοκράτης, σέ ὅλη τοῦ τή ζωῇ καί σταδιοδρομία. Αὐτό στάθηκε ἡ αἰτία, πού ἡ στρατιωτική Χούντα τόν ἀπόλυσε ἀπό τούς πρώτους τό 1967. Κατά τή διάρκεια τῆς δικτατορίας ἔγινε σύνδεσμος μέ τις ξένες πρεσβείες, καί ἡ δράση τοῦ ἦταν μεγάλη, ὅπως εἶπε στόν ἐπικύριο πού τοῦ ἐκφώνησε, ὁ πρῶην πρωθυπουργός Παναγιώτης Κανελλόπουλος.

Μετά τήν μεταπολίτευση ἀνακαλεῖται στό διπλωματικό σῶμα, καί διορίζεται ἀπό τήν Κυβέρνηση Ἐθνικῆς Ἐνότητας, πρέσβυς στή Βιέννη, ἀπ' ὅπου ἀποχώρησε τό 1977.

Ὁ Μιχαήλ Παπαδόπουλος ἢ Michel ὅπως τόν ἀποκαλοῦσαμε οἱ φίλοι του, παντρεύτηκε τό 1958, τή Λίζα Δημητριάδη, ἀξία καί πολῦτιμη σύντροφος, πού στάθηκε δίπλα του, καί τόν βοήθησε στό ἔργο του, ὡς τις τελευταίες δύσκολες στιγμές τῆς ζωῆς τοῦ. Ἀπέκτησαν ἕνα γιό, τό Γιάννη, πού σπούδασε Κοινωνιολογία, καί Πολιτικές Ἐπιστήμες στό Πανεπιστήμιο τῆς Γενεύης, ὅπου τώρα εἶναι βοηθός καθηγητοῦ.

Τό ἦθος, ἡ μόρφωση, ἡ σπάνια πολιτική του κρίση, τοποθέτησαν τόν Michel Παπαδόπουλο ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς πού ἀγωνίστηκαν καί πρόσφεραν θετικές ὑπηρεσίες στόν τόπο μας. Ἦταν ἀξίος τῆς πατρίδας. Δείγματα τῆς ἀξίας του, καί τῆς βαθειᾶς ἐκτίμησής, πού εἶχε παντοῦ ἀπ' ὅπου πέρασε, εἶναι οἱ διακρίσεις καί τά παράσημα πού τοῦ ἀπένειμαν. Στή Γαλλία, τῇ Légion d' honneur, στή Σουηδία, τό ἀνώτατο παράσημο τοῦ Πολικοῦ Ἀστέρα, στή Βιέννη, τό ἀνώτατο αὐστριακό παράσημο κί, ἐδῶ στήν πατρίδα τό ἀνώτερα ἑλληνικό παράσημο, πού μπορεί ἕνας διπλωμάτης ν' ἀποκτήσῃ στή διάρκεια τῆς καριέρας του.

Ἀθεράπευτα νοσταλγός τῆς Σμύρνης μας, παρακολουθοῦσε μέ μεγάλο ἐνδιαφέρον τή δραστηριότητα τῆς Ἐνώσεως μας, γιά τή διατήρηση τῆς μνήμης τῶν πέρα τοῦ Αἰγαίου ἑλληνικῶν πατριδῶν. Ἀσπάρθηκε μέ ἐνθουσιασμό τήν ἰδέα τῆς ἰδρύσεως τοῦ Μουσείου τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς, καί διετέλεσε Β' Ἀντιπρόεδρος τῆς Διασωματειακῆς Ἐνώσεως τοῦ Ε.Μ.Ε.Α.

Οἱ Μικρασιᾶτες μέ τό θάνατο τοῦ Michel Παπαδόπουλου, ἔχασαν ἕνα ἐπικεκο μέλος τους.

Ἄννα Μαῖλλη

Τήν Τετάρτη, 25 Αὐγούστου, στόν Ἱερὸ Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου, Γηροκομείου, ἐτελέσθη ἱερατικό μνημόσυνο ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ Μιχαήλ Παπαδόπουλου.

Ἐκ μέρους τῆς Ἐνώσεως Σμυρναίων παρέστη καί ἐξέφρασε συλλυπητήρια ἐκ μέρους τοῦ Δ. Συμβουλίου ὁ κ. Ἐμμανουήλ Ἀλεξ. Καίπας.

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ - ΣΕΠΤ.1982

ΜΝΗΜΗ

ΠΕΛΟΥ ΚΑΤΣΕΛΗ

Στό Ναό τῆς Ἁγ. Φωτεινῆς Νέας Σμύρνης, ἡ οἰκογένεια, ὁ Δήμαρχος καί τό Δημοτικό Συμβούλιο τίμησαν τή μνήμη τοῦ σκηνοθέτη καί δασκαλοῦ Πέλου Κατσέλη πού χάσαμε πρὶν ἕνα χρόνο. Τό ἴδιο βράδυ, στό ἄλσος τῆς Ν. Σμύρνης, τό Θέατρο «Θεμέλιο» πού δημιουργήθηκε ἀπό παιδιά τῆς Σχολῆς Κατσέλη, ἔδωσε παράσταση στή μνήμη τοῦ μέ τό ἔργο «Ἐν Ἀθήναις ... τόπος Ἑλλάς».

ΜΙΑ ΠΑΙΔΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΑΠ' ΤΗ ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΧΙΛΙΟΤΡΑΓΟΥΔΙΣΜΕΝΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ ΜΑΣ

Τώρα, στά 60 χρόνια πού κοντεύουν νά κλείσουν ἀπό κείνη τή τρομερή Καταστροφή, μούρχονται πολλές παιδικές ἀναμνήσεις ριζωμένες βαθειά μέσα μου κί ἀπ' τή μιὰ νοσταλγῶ τά ὥραια-πλουσιοπάροχα κί εὐτυχισμένα παιδικά μας χρόνια, κί ἀπ' τήν ἄλλη μεριά, πολλές τραγικές καί λυπητερές θύμησης, πολλές μά πάρα πολλές, πού τις σκέπτεται κανεῖς, μέ κάποιο φόβο, παρ' ὅλο τό μακρὸς τοῦ χρόνου, ἀλλά καί μέ ἀρκετό μεγαλεῖο ψυχῆς γιά τήν τόσο παράξενη ἀντοχή ἀνθρώπινης δύναμης καί πρό παντός γιά παιδικό θάρρος πού θά σᾶς διηγηθῶ πάρα κάτω.

Αὐτῇ τῇ στιγμή, γίνομαι ἐκεῖνο τό παιδί τοῦ 1922 καί βρίσκομαι μέ τή μαμά μας καί τά δυο ἀδελφία ἀγόρια μας, στό Quai, τό Βάσο πού ἦταν ὁ μεγαλύτερος καί τό Νίκο, παιδιά κί αὐτοί, οἱ συνομήλικοί τους ἴσως τοὺς θυμηθοῦν. Ὁ Βάσος ἦταν πρόσκοπος καί ἤξερε ἀρκετές ἐξυπνες πονηριές γιά νά ξεφεύγουμε τόν ἐχθρό. Ξέχασα νά σᾶς πῶ ὅτι μαζί μέ μάς ἀκολουθοῦσαν πολλοὶ τῆς γειτονιάς μας, Χατζή - Στάμου Φραγκομαχαλά κί ὅπου πῆγαινε ἡ Madame Μανούσου (ἡ Μαμά μας) ἐρχόντουσαν ἀπό πίσω μας. Εἶχαν ἐμπιστοσύνη στήν κ. Μανούσου γιατί μιλοῦσε Ἀγγλικο-γαλλικά, ἱταλικά, ἂν καί ὅλη ἡ ἀκολουθία αὐτῇ ἀποτελεῖτο ἀπό πῶ πολλοὺς Φραγκολεβαντίνους, παρ' ὅλο δηλαδή πού ἦταν ἑλληνίδα φαίνεται τό παρουσιαστικό της τοὺς ἐνέπεινε πῶ πολλή ἐμπιστοσύνη καί ἴσως νόμιζαν πῶς θά τοὺς ἔσωζε, καί πραγματικῶς δέν εἶχαν ἄδικο ἔσως μερικοὺς.

Αὐτῇ ἦταν ἡ πρώτη βραδυά τῆς φωτιάς πού περιπλανώμαστε στή Προκομεία, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχαμε πάει στό ΒΟΥΛΕΒΑΡΤ ἈΛΙΟΤΤΙ στό σπίτι τῆς κυρίας Ἀννας Μπαλλή (Θεία τοῦ Λογοτέχνη Παύλου Φλάφρου καί φίλη τῆς Μαρίας).

Νοιώθοντας ὅτι ἡ τρομερή φωτιά πλησίαζε καί πρὸς τό ΒΟΥΛΕΒΑΡΤ ἈΛΙΟΤΤΙ μύριζε κάπνα ὁ οὐρανός ἦταν κατακόκκινος καί μιὰ φλόγα ἀνατριχιαστοῦν γέμιζε τήν ἀτμόσφαιρα, ἀνακατωμένη μέ ἀπελπισία καί τρόμο. Εὐτυχῶς τό Βουλεβάρτ Ἀλιόττι γλύτωσε ἀπ' τις φλόγες. Ξαναγυρίζουμε πάλι στό Quai κί ἀρχίσαμε νά φωνάζουμε (Au secours au secours) Βοήθεια, βοήθεια μήπως καί μάς πάρει κανένα ξένο βαπόρι ἀλλά εἰς μάτην πρὸς τό παρόν, γιατί ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι οἱ Γάλλοι ἀργότερα μάς ἔσωσαν, ὅπως ἔγραψα στή μαρτυρία μου τῶν 50 χρόνων.

Λοιπόν ἐπανερχομαι πάλι στήν νύχτα ἐκείνη στή πρώτη μέ τά βαλιτζάκια μας, περιπλανώμενοι, μέ τις φλόγες τῆς φωτιάς, τό φόβο τῆς κλειψιάς καί σκοτωμοῦ, ὅπου βρεθήκαμε μπροστά στό σπίτι τοῦ κυρίου Κεῖ κάποιος πρῶξένου Ὀλλανδοῦ ἢ Γερμανοῦ καί ἡ κυρία ΑΝΤΑ ΚΟΪ-φίλη οἰκογενειακή μας, ὅπου ἐκεῖ θά ἀρραῖνε ὁ σурреtот, δηλ. δέν εἶχε τόσο πολὺ κόσμο ὅσο στό κέντρο τῆς προκομείας.

Τώρα προσέξτε!... καθὼς εἴμαστε φοβισμένοι, νηστικοί, ἀγρυπνοί, γιατί εἶχε πιά ἡμερῶσει, βλέπομε ἀπὸ μακριὰ νά τρέχῃ κάποιος ἄνδρας «κοστοῦρι» ὅπως λέγαμε τό γρήγορο τρέξιμο κί ἀπὸ πίσω τοῦ, 4 τοῦρκοι στρατιῶτες ζειμπέκια πού λέγαμε ταγκαλάκια ἄγριοι ἐκδικηταί μέ προτεταμένα τουφέκια νά κυνηγοῦν τόν ἄνθρωπο αὐτό πού ἔτρεχε πρὸς τό μέρος τό δικό μας, κί ὅσο τοὺς βλέπαμε νά μάς σιμῶνουν τί νά κάνουμε, τί νά κάνουμε; σέ ἀπόγνωση εἴμαστε... ὅπου ὁ Βάσος δίνει τό σύνθημα τό προσκοπικό: Μαμά! ἀνεβῆτε ἀπέναντι στή πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τῆς φιλενάδας σας κυρίας ΚΟΪ καί κρυφτεῖτε στό κουβούκλιο...

Ἀλήθεια αὐτό τό σπίτι γιά νά χτυπήσης νά σοῦ ἀνοίξουν τήν πόρτα ἀνεβαίνεις 5 ἔως 6 σκαλοπάτια μαρμάρινα καί χτυπώντας τή πόρτα,

(Συνέχεια στή σελ. 16)

ΤΑΞΙΔΙ - ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ Από την Ένωση Σμυρναίων

Ταξίδι - προσκύνημα στη Μυτιλήνη αποφάσισε να οργανώσει η Ένωση μας, την 1η Οκτωβρίου για να συμμετάσχει στις εκδηλώσεις για τα 60 χρόνια της Μικρασιατικής Καταστροφής που θα γίνουν στο νησί την πρώτη Κυριακή 3/10. Δηλώσεις συμμετοχής θα γίνονται δεκτές το αργότερο μέχρι 25 Σεπτεμβρίου στα γραφεία της Ένωσης (Καρύτη 3, γ' όροφος) όλες τις εργάσιμες μέρες από 9.00 - 13.00.

Πληροφορίες: Τηλεφ. 3228480-3229564

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ 6ου ΑΡΩΝΕΙΟΥ ΕΠΑΘΛΟΥ

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Σμυρναίων, προκηρύσσεται η 6η δίχρονη άπονομή του Αρωνείου Λογοτεχνικού Επαθλού, στο καλύτερο από τα βιβλία της διετίας 1981 και 1982, έργα λογοτεχνικής δημιουργίας πεζού και ποιητικού λόγου, που υποβλήθηκαν ή θα υποβληθούν στην Ένωση Σμυρναίων (Καρύτη 3, γ' όροφος, Τ.Τ. 124), σε τρία αντίτυπα το καθένα. Θεματογραφίες από τη ζωή και τον πολιτισμό του Ελληνισμού Μικρασίας, Πόντου, Ανατολ. Θράκης, Κωνσταντινούπολης, πριν ή μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922.

Τό επαθλο και ένας έπαινος θα άπονεμηθούν έπειτα από νεώτερη ανακοίνωση, μέσα στο 1983, σύμφωνα με κρίση ειδικής επιτροπής και θα συνοδεύονται και οι δύο διακρίσεις με χρηματικά βραβεία.

ΜΙΑ ΣΠΑΝΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Η Ένωση Σμυρναίων έχει στα χέρια της, χάρις στον Τζών Βεινόγλου, ένα περιδέραιο που δείχνει το γούστο, τη φαντασία, την πλαστική δύναμη των προγόνων μας πριν 27 αιώνες, από την Έφεσο, του 7ου Αιώνα π.Χ. (αυτό της φωτογραφίας).

Αντίγραφα άπ' αυτό τό σπάνιο κόσμημα (σε περιορισμένο αριθμό, σε άσήμι 950 βαθμών, σε βελούδινο κουτί, με βαρειά άλυσίδα) μπορούν να προμηθευτούν τά μέλη μας ύστερ' από προεγγραφή και καταβολή της άξιας του. Τιμή: δραχμές δύο χιλιάδες έκατό (2.100).

Περιμένουμε τις δηλώσεις σας τό συντομότερο.

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ

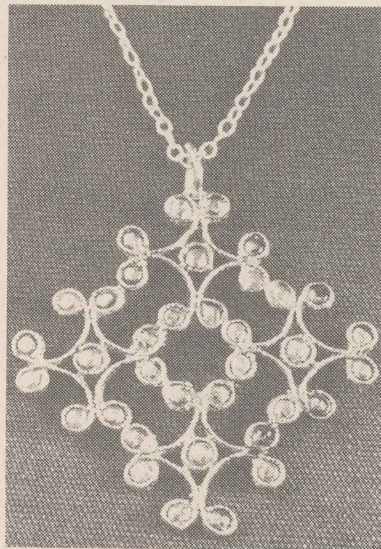
Μηνιαία έκδοση της
«ΕΝΩΣΕΩΣ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ»

Διεύθυνση
όδός Καρύτη άριθ. 3
Τηλέφ. 32.28.480
3229564
Άθήναι 124

Συντακτική Έπιτροπή
Τζών Βεινόγλου
Νίκος Βικέτος
Νίτσα Παραρά

Υπεύθυνη Έκδόσεως
Ναταλία Γκούφα
Δεινοκράτους 31
Τηλ. 722.71.92

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑΣ
Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ Ε.Π.Ε.
Μάγερ 11 - Άθήναι
Τηλ. 5225479 - 5221792

ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Όσοι έχετε φωτογραφίες ή διάφορα ντοκουμέντα από τη Μικρασία, παρακαλούμε να μάς τά φέρετε στα γραφεία της Ένώσεως, να τά φωτογραφίσουμε και θά σάς τά επιστρέψουμε τό ταχύτερο.

Βοηθείστε να πλουτίσουμε τό άρχείο μας και να ξαναζωντανέψουμε τη Μνήμη των Αξέχαστων Πατρίδων.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

- Ο κος Νικόλαος Αρώνης στά τετάχρονα άπό τόν θάνατο της συζύγου του Ανδρονίκης δρχ. 5.000
- Η κα Μαρία Νοννότ στη μνήμη Δέσποινας Λαδοπούλου » 1.000
- Στη μνήμη του συζύγου της Δημητρίου, ή κα Εύτυχία Ίωακείμογλου » 10.000
- Στη μνήμη του πατέρα του Μιχαήλ, ό Αρχιμανδρίτης Νικηφόρος Πεζόπουλος » 1.500
- Ο Δημήτριος και ή Χαρίκλεια Λιτζεροπούλου στη μνήμη του άδελφού τους Μιλτιάδη Λιτζερόπουλου » 7.000
- Στη μνήμη Μιχαήλ Παπαδόπουλου, ό κ. Άλεξ. Τ. Σγουρδαίος » 2.000
- Ο κος Κίμων Παυλίδης, στη μνήμη Νίκου Παπαδημητρίου » 1.000

Τούς δωρητές θερμά εύχαριστούμε.

ΜΙΑ ΠΑΙΔΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

(Συνέχεια από τη σελ. 15)

σάν καμαρίνι σκεπαστό, έγώ, τό θυμούμαι και μ' άρεσε πάρα πολύ όταν καμιά φορά πήγαινα με τη μητέρα μου να δει τη κυρία Άντα. Λοιπόν ή μητέρα προστατεύτηκε. Τώρα ό Βάσος πάλι διατάζει, τόν Νίκο και μένα ξαπλώστε έξω άπ' τό ντουβαράκι της θάλασσας... έμπρός πηδήξετε!!... Θά μου έπιτρέψετε να κάνω μια παρένθεση με τά ντουβαράκια αυτά της Σμυρνέικης θάλασσας.

Στην πατρίδα μας, φαίνεται ή θάλασσα σε όρισμένο μέρος όταν ήτανε φουρτουνιασμένη είχε πολλά κύματα και χωρίς να τό θέλει, κατάβρεχε τούς περιπατητάς που κάνανε στη θαυμάσια προκουμαία - την ωραιότερη του κόσμου όλου όπως την εξυμνήσανε διάφοροι ξένοι επισκέπτες - τη βολτίτσα τους. Σ' αυτό δέ τό μέρος ειδικά, που έτυχε να βρεθούμε, υπήρχε αυτό τό προστατευτικό ντουβαράκι χτισμένο, περίπου 1 μέτρο και λιγότερο ίσως (δέν θυμάμαι και καλά) με τη διαταγή λοιπόν του Βάσου, και καθώς είμαστε παιδιά σάν σαλταμπίκι, πηδούμε γρήγορα γρήγορα τό ντουβαράκι και ξαπλώνουμε άπ' τό μέσα μέρος του ντουβαριού, ρίζα ρίζα στο τοιγάκι του, κολλημένοι χωρίς σχεδόν ν' αναπνέουμε, που αν κάποιος στεκότανε άπ' τό έξω μέρος του ντουβαριού, όρθιος χωρίς να σκύβη δέν θά μπορούσε να μάς άντιληφθή. Τέλος ξαπλώνει κι' ό Βάσος άφου τοποθέτησε έμας και δέν περνάνε 1-2 λεπτά καταφθάνει αυτός ό κινηγημένος των Τούρκων, χωρίς να μάς δη βέβαια, δίνει μια βουτιά μπλούμ στη θάλασσα και από λίγη άπόσταση οι Τσέτες αυτοί που τόν είδανε, καθώς είμαστε έμεις ξαπλωμένοι, άρχισαν και έριχναν με τά τουφέκια τους μες τη θάλασσα πιστολιές, τουφεκίες από πάνω μας, ίδια ίδια, πάνω τά κεφάλια μας, όπου τόν σκότωσαν τόν καύμένο και οι τούρκοι έφυγαν.

Τότε αναπνεύσαμε, σηκωθήκαμε και τρέξαμε στού Κ. Κόϊ την πόρτα και βρήκαμε τη Μανούλα μας σαστισμένη, αλλά όλοι μας ανακουφισμένοι που σωθήκαμε άπ' του Χάρου τά δόντια.

Είμαστε δέ τόσο εύχαριστημένοι μέσα σ' αυτή την άγωνία, αν μπορεί να φαντασθής εύχαρίστηση μέσα σ' αυτή την άγωνία, τη τρεμούλα κι' όμως, κι' όμως όλα ζυγίζουν με τη σύγκριση, κι' έτσι άφου γλυτώσαμε τά κεφαλάκια μας δοξάσαμε τό Θεό! Πράγματι εκείνη τη στιγμή νοιώσαμε τόσο υπερέφανοι για τό κατόρθωμά μας, τόσο μεγαλειό μέσα μας, πρό παντός έγώ δέν ξέρα γιατί, νόμισα εκείνη την ώρα σάν σπουδαίο παιδί ότι κάτι κατόρθωσα που ίσως οι συνομήλικές μου δέ θά μπορούσαν να τό κατορθώσουν και λέω στ' άδελφια μου: Τώρα είμαστε ήρωες!.....

Επί τέλους ύστερα από τόσα μαρτύρια που είδαν τά μάτια μας, από τόσους συμπατριώτες μας που χάσαμε και συγγενείς μας..... θυμάμαι ακόμη τις φωνές τις κλαυτερές που άντηχούν ακόμη στ' αυτιά μου, τις φλόγες, τά γκρεμισμένα σπίτια μας, τά έρείπια που πέφτουν σχεδόν άπάνω μας, την πείνα, τη δίψα, τό χειρότερο που αν τά βλέπαμε όνειρο θά τρόμαζε κανείς.

Τώρα μελαγχόλησα πολύ που τάφερα στο μυαλό μου, ως είναι ένα μνημόσυνο για τη γλυκεία Πατρίδα μας.... Έχω πολλά και άλλα να πω ακόμα, αλλά σταματώ..... δέν μπορώ.....

Έλλη Πολίτου

Υ.Γ.

Οί γείτονές μας σκόρπισανε, συναντηθήκαμε στην Άθήνα, σώσαμε δύο άπ' αυτούς.